

B. GRAFIČKI DIO

- 1. KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA** – Prostor i za razvoj i uređenje, mj 1:25 000
- 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE**, mj 1:25 000:
 - 2.1. PROMET
 - 2.2. POŠTA I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
 - 2.3. ENERGETSKI SUSTAV
 - 2.4. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV / ZBRINJAVANJE OTPADA
- 3. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA**, mj 1:25 000
 - 3.1. PODRUČJA POSEBNIH UVJETA KORIŠTENJA
 - 3.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU
 - 3.3. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE
- 4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA**, mj 1:5 000
 - 4.1. BERA VCI
 - 4.2. DIVOŠEVCI
 - 4.3. KUPINA
 - 4.4. MALA KOPANICA
 - 4.5. VELIKA KOPANICA

C.

I OBRAZLOŽENJE PLANA

I OBRAZLOŽENJE

crno - iz važećeg Plana

~~crno~~ – briše se

plavo – dopunjeno IV. Izmjenama i dopunama PPUO

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA **7**

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE	7
3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA	7
3.2.1. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA	8
3.2.1.1. Struktura površina	10
3.2.1.2. Građevinska područja	11
3.2.1.3. Poljoprivredne površine	13
3.2.1.4. Šumske površine	15
3.3. NASELJA	16
3.4. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	17
3.4.1. GOSPODARSKE DJELATNOSTI	17
3.4.1.1. Turizam	18
3.4.1.2. Eksploatacija mineralnih sirovina	20
3.4.2. DRUŠTVENE DJELATNOSTI	20
3.4.2.1. Uprava	21
3.4.2.2. Obrazovanje	21
3.4.2.3. Zdravstvo	22
3.4.2.4. Kultura	22
3.4.2.5. Vjerske institucije	22
3.5. SPORT I REKREACIJA	23
3.6. KOMUNALNE DJELATNOSTI	26
3.6.1. GROBLJA	26
3.7. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA	26
3.7.1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA I OSIGURANJE PROSTORA ZA SMJEŠTAJ DJELATNOSTI	26
3.7.2. UVJETI ZA UTVRĐIVANJE I KORIŠTENJE GRAĐEVINSKOG PODRUČJA	27
3.7.3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	27
3.7.4. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE ŠUMA	27
3.7.5. ZAŠTIĆENA I VRIJEDNA PODRUČJA	28
ZAŠTIĆENA I EVIDENTIRANA GRADITELJSKA BAŠTINA	28
3.7.6. ISKAZ POVRŠINA ZA POSEBNO VRIJEDNA I ZAŠTIĆENA PODRUČJA	29
3.8. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	30
3.8.1. PROMETNI INFRASTRUKTURNI SUSTAV	30
3.8.1.1. Cestovni promet	31
3.8.1.2. Željeznički promet	32
3.8.1.3. Riječni promet	32
3.8.1.4. Poštanski promet	32
3.8.1.5. Elektroničke komunikacije	33
3.8.2. ENERGETSKI SUSTAV	34

3.8.2.1. Plinoopskrba	34
3.8.2.2. Elektroopskrba	34
3.8.3. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV	36
3.8.3.1. Vodoopskrba	36
3.8.3.3. Uređenje vodotoka i voda	39
3.8.3.4. Melioracijska odvodnja	39
3.8.3.5. Korištenje voda	40
3.9. POSTUPANJE S OTPADOM	41
3.10. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	42
3.10.1. MJERE ZAŠTITE VODA	42
3.10.3. MJERE ZAŠTITE TLA	44
3.10.4. MJERE ZAŠTITE ZRAKA	46
3.10.5. MJERE ZAŠTITE OD BUKE	46
3.11. MJERE POSEBNE ZAŠTITE	47
3.11.1. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE	47
3.11.2. SKLANJANJE STANOVNIŠTVA	47

Uvod

Prostorni plan uređenja Općine Velika Kopanica donesen je 2007. godine i od tada su se donosile njegove izmjene i dopune. Zadanje Izmjene i dopune Prostornog plana Općine Velika Kopanica donesene su 2015. godine i odnosile su se na usklađenje prostornog plana s važećim Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13).

Do potrebe za izradom ovih IV. Izmjena i dopuna došlo je radi određenih promjena koje treba ugraditi u važeće plansko rješenje.

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Velika Kopanica (dalje u tekstu: Plan) rađene su temeljem Odluke o izradi objavljene u Službenim vjesniku Brodsko- posavske županije br.14/2016.

Jedna od najvažnijih promjena s kojim je trebalo uskladiti plansku dokumentaciju je promjena administrativnih granica radi ulaska naselja Kupina unutar općinskih granica Velike Kopanice.

Izmjene i dopune Prostornog plana odnose se na cijeli obuhvat važećeg Plana koji je jednak administrativnom teritoriju Općine, a promjene koje su se dogodile unutar ovih Izmjena i dopuna u najvećoj mjeri odnose se na promjene proizašle iz usklađenja s važećim planom višeg reda, Prostornim planom uređenja Brodsko- posavske županije. Te promjene se odnose na usklađenje u segmentu granica naselja, usklađenja s podacima iz područja električnih komunikacija te dopunjavanja planskog rješenja podacima iz područja zaštite prirode.

Ostale promjene odnose se na usklađenja s važećim zakonima i propisima.

Opseg ID PPUO odnosi se na promjene unutar tekstualnog i grafičkog dijela važećeg Prostornog plana uređenja Općine Velika Kopanica, a određen je:

a) usklađenjem sa Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji:

- način elaboriranja Plana
- usklađivanje s pojmovnikom iz navedenih zakona
- redefiniranje izgrađenog, neizgrađenog te neizgrađenog i neuređenog građevinskog područja
- revizija obveze izrade prostornih planova užeg područja

b) promjenom granice Općine

- Promjene granica Općine provode se u okviru sustava granica naselja i popisu naselja određenih kroz Zakon o područjima županija, gradova i općina u RH. Slijedom toga bilo je potrebno je provući naselje Kupina kroz prostorno- plansku dokumentaciju.

c) usklađenjem s prostornim planom višeg reda, važećim Prostornim planom Brodsko- posavske županije u segmentima:

- gospodarenje otpadom
- smještaj i izgradnja građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti
- planiranje i izgradnja elektroničke komunikacijske infrastrukture

- zaštite prirode

- zaštite i spašavanja civilnog stanovništva i materijalnih dobara,

d) usklađenjem s važećim Prostornim planom područja posebnih obilježja višenamjenskog kanala Dunav- Sava

e) Provjerom i korekcijama građevinskog područja

- ovim Prijedlogom Plana obuhvati izgrađenog dijela GP-a nanovo su utvrđeni na temelju analiza izgrađenosti i dostupnih podataka, dok se obuhvate neizgrađenog dijela građevinskih područja nastojalo zadržati prema važećem PPUO Velika Kopanica uvažavajući granice parcela katastarskih podloga.

f) Promjenom obuhvata planova užeg područja i određivanjem novih obuhvata detektiranjem neuređenih neizgrađenih građevinskih područja temeljem Zakona o prostornom uređenju.

Također je bitno za naglasiti kako su se ovim Izmjenama i dopunama utvrdili novi brojčani pokazatelji za cijeli prostor Općine. Promjena u brojčanim pokazateljima proizašla je iz nužnosti za prebacivanjem prostornih podataka važećeg Plana na vektorske podloge novog službenog referentnog koordinatnog sustava kartografske projekcije HTRS96/TM.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

Osnova za planiranje i usklađivanje prostornog razvoja Općine utvrđena je Prostornim planom Brodsko-posavske županije.

Prostorno-razvojna struktura Županije definirana je razvojem mreže naselja, infrastrukturnim sustavima, poljoprivrednim površinama, šumskim područjima, te vodnim površinama i resursima.

Dominantnu ulogu u organizaciji prostornog razvoja Županije čini longitudinalna osovina razvoja koja se poklapa s posavsko-prometnim koridorom u kome su položeni koridori velike državne i međunarodne infrastrukture i koja ujedno čini osovinu urbanizacije.

Položaj Općine u Županiji je relativno povoljan, budući se nalazi u najužem utjecajnom području posavskog-prometnog koridora I državne ceste.

Posebnu razvojnu podlogu općine predstavlja planirani višenamjenski kanal Dunav – Sava koji prolazi rubnim istočnim dijelom Općine.

Gospodarska struktura Županije određena je korištenjem prirodnih resursa, korištenjem postojećih kapaciteta, te izgradnjom odgovarajućih novih za koje postoji opravdanje po ekonomskim i tržišnim kriterijima. U prostorno-gospodarskom modelu značajno je usmjerenje na formiranje gospodarskih zona uz općinska središta ili veća naselja radi ravnomjernijeg gospodarskog razvoja Županije, a doprinos razvoju gospodarstva treba dati afirmacija turizma kroz adekvatnu valorizaciju lokaliteta od županijskog i općinskog značaja.

Temelj prostorno-gospodarskog razvoja Općine činit će valorizacija prirodnih resursa, prvenstveno poljoprivrednih površina.

Okosnicu gospodarskog razvoja će činiti malo i srednje poduzetništvo temeljeno na prirodnim resursima u obliku proizvodnje i usluga.

Na temelju razvojnih opredjeljenja te ciljeva prostornog razvoja i uređenja, planiran je i razvoj prostornih struktura Općine.

U izradi Plana polazi se od utvrđenih prostornih osobitosti, problema, ograničenja i mogućnosti prostornog razvoja.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA

Organizacija, namjena i korištenje prostora temelje se na prirodnim obilježjima, mreži naselja i infrastrukturnim sustavima, utvrđenim prostornim mogućnostima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim pravcima gospodarskog razvoja.

Područjem općine Velika Kopanica prolaze 6 prometnih građevina od državnog značaja, koje ujedno imaju i značajan utjecaj na budući razvoj Općine:

- ~~državna cesta D4 (autocesta A3 (Bregana - Zagreb - Lipovac)),~~
- ~~autocesta A5 (Beli Manastir - Osijek - Svilaj) državna cesta D7,~~
- ~~planirana autocesta u koridoru Vc.~~
- [željeznička pruga od značaja za međunarodni promet M303 \(Strizivojna/ Vrpolje - Slavonski](#)

Šamac - državna granica (Bosanski Šamac), magistralna pomoćna željeznička pruga MP13C

- plovni put na rijeci Savi,
- planirani višenamjenski kanal Dunav-Sava.

Osovinu urbanog razvoja čini prostor uz županijsku cestu D7 uz koju se obostrano nalaze naselja Velika Kopanica i Beravci koja su ujedno i naselja većeg centraliteta, odnosno razvojni pravac uz županijsku cestu 4218 (Donji Andrijevići-Štitar).

Dominantnu ulogu u organizaciji prostora čine poljoprivredne i šumske površine i građevinska područja 4-5 naselja.

Korištenje i namjena prostora prikazano je na kartografskom prikazu br. 1. u mjerilu 1:25.000, dok su građevinska područja za 4-5 naselja općine prikazana na kartografskim prikazima u mjerilu 1:5.000.

U okviru utvrđenih građevinskih područja naselja prikazane su izgrađene površine i slobodne površine za buduću novu izgradnju. Građevinsko područje je višenamjensko i može se detaljnije razrađivati planovima užih područja (~~UPU Velika Kopanica~~).

Površine osnovne namjene (poljoprivredno zemljište, šume i vode) prikazane su strukturirano u odnosu na vrste, vrijednosti i način korištenja.

Prostor namijenjen za razvoj infrastrukture prikazan je linijski, a objekti simbolima.

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

Prema službenim podacima Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Slavonski Brod, površina Općine iznosi ~~6.859,1~~ **74,51** km².

PPUO Velika Kopanica je izrađen na topografskoj podlozi mjerila 1:25.000 dobivenoj od Državne geodetske uprave i računalnim očitanjem površine Općine sa spomenute podloge je ustanovljeno da površina ~~Općine Velika Kopanica iznosi 6.869,93~~ **7.429,24** ha.

Iskazi prostornih pokazatelja za namjenu površina u PPUO Velika Kopanica prikazan je u tablici koja slijedi.

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA

IZVOR PODATAKA: ZPO-OSIJEK

Red. broj	NAMJENA POVRŠINA	OZNAKA	UKUPNO (ha)	stan/ha	ha/stan
	(*) Ukupno		278,96	633,05	7,713
1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA		512,74		
	Izgrađeni dio GP				
1.1.	Građevinska područja naselja stalnog stanovanja	GP1	276,06		
	Izgrađeni dio GP				
1.2.	Građevinska područja proizvodno-poslovne namjene	I1	96,869		
	Izgrađeni dio GP		-		
1.3.	Građevinsko područje pretežito poslovne namjene	I2	14,92		
	Izgrađeni dio GP		4,03		
1.4.	Građevinsko područje sportsko-rekreativne namjene	R	8,52		
	Izgrađeni dio GP		-		
2.	IZGRAĐENE STRUKTURE		-	19,64	0,006
	Ukupno		-	19,64	0,006

2.1.	VAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA Ostale površine za iskorištavanje mineralnih sirovina		E3	19,64	-	
3.	POLJOPRIVREDNO TLO ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE OBRADIVO	Ukupno			5.087,24	1,375
3.1.	Osobito vrijedno obradivo tlo		P1	1.593,33		
3.2.	Vrijedno obradivo tlo		P2	1.763,93		
3.3.	Ostala obradiva tla		P3	1.729,98		
4.	ŠUME ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE	Ukupno			782,89	0,211
4.1.	Gospodarske šume		Š1	780,71		
4.2.	Šume posebne namjene		Š3	2,18		
5.	NEPLODNO TLO	Ukupno			5,08	0,001
6.	OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLIŠTE	Ukupno	PS	202,67		0,056
7.	VODNE POVRŠINE	Ukupno			19,64	0,006
7.1.	Vodotoci			19,64		
8.	OSTALE POVRŠINE	Ukupno			139,36	0,038
8.1.	Promet			124,34		
8.2.	Groblja		G	7,34		
8.3.	Deponija komunalnog otpada		OK	7,68		
9.	OPĆINA UKUPNO			6.869,93		1,924

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA					
		oznaka	ha	%	stan/ha
	Općina Velika Kopanica		7429,24	100	0,44
1.1.	Građevinska područja				
	Izgrađeni dio GP		341,26	4,59	
	Neizgrađeni dio GP		238,65	3,21	
	Ukupno:		579,91	7,81	
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskog područja				
	Gospodarska namjena - proizvodno-poslovna, pretežito poslovna	I1, I2	121,37	1,63	
	Površina za iskorištavanje mineralnih sirovina	E3	18,51	0,25	
	Sportsko- rekreacijska namjena	R	5,40	0,07	
	Groblja		8,62	0,11	
	Ukupno:		153,9	2,07	
1.3.	Poljoprivredne površine				
	Osobito vrijedno obradivo tlo	P1	1945,22	26,18	
	Vrijedno obradivo tlo	P2	1821,16	24,51	

	<u>Ostala obradiva tla</u>	<u>P3</u>	<u>1783,98</u>	<u>24,01</u>	
	<u>Ukupno:</u>		<u>5.550,36</u>	<u>74,71</u>	
1.4.	<u>Šumske površine</u>				
	<u>Šume gospodarske namjene</u>	<u>Š1</u>	<u>855,95</u>	<u>11,52</u>	
	<u>Šume posebne namjene</u>	<u>Š3</u>	<u>2,19</u>	<u>0,03</u>	
	<u>Ukupno:</u>		<u>858,14</u>	<u>11,55</u>	
1.5.	<u>Ostale poljoprivredne i šumske površine</u>	<u>PŠ</u>	<u>197,60</u>	<u>2,66</u>	
	<u>Ukupno:</u>		<u>197,60</u>	<u>2,66</u>	
1.6.	<u>Vodne površine</u>		<u>30,26</u>	<u>0,41</u>	
	<u>Ukupno:</u>		<u>30,26</u>	<u>0,41</u>	
1.7.	<u>Nasipi za deponiranje zemlje višenamjenskog kanala</u>		<u>15,94</u>	<u>0,21</u>	
	<u>Ukupno:</u>		<u>15,94</u>	<u>0,21</u>	
1.8.	<u>Ostale površine – promet i ostalo</u>		<u>61,64</u>	<u>0,83</u>	
	<u>Ukupno:</u>		<u>61,64</u>	<u>0,83</u>	

Napomena: Površine navedene u tablici br. 31. utvrđene su mjerenjem na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina- Prostori za razvoj i uređenje" u Mj. 1:25.000 i br. 4.A-4.D 4.1.-4.5. "Građevinska područja" u Mj. 1:5.000 .

Površina vodotoka rijeke Save od 18,5119,64 ha iskazana je 2 puta (obuhvaća istovremeno vodotok—riječka Sava) i površinu za iskorištavanje mineralnih sirovina).

Površina koridora višenamjenskog kanala Dunav-Sava uračunata je u OSTALE POVRŠINE – Promet i ostalo.

3.2.1.1.Struktura površina

Ukupna površina Općine strukturirana po namjeni i prikazana na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena prostora - Prostori za razvoj i uređenje", načinjena je u skladu s "Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova".

Struktura površine Općine je sljedeća:

1. Građevinska područja ukupno 631,75733,81-ha (9,209,88% površine Općine)
2. Površine isključivo osnovne namjene
 - Poljoprivredne površine 5.550,365.087,24,80 ha (74,7174,06% površine Općine),
 - Šume 858,14782,89 ha (11,5511,39% površine Općine).
3. Ostale poljoprivredne i šumske površine Neplodno tlo 197,65,08 ha (2,660,07% površine Općine)
4. Ostala zemljišta 202,67 ha (2,95 % površine Općine)
4. Vodne površine 30,2619,64 ha (0,410,29% površine Općine)
5. Nasipi za deponiranje zemlje višenamjenskog kanala 15,94 ha (0,21% površine Općine)
- 5-6. Površina za iskorištavanje mineralnih sirovina 18,51 ha (uračunato u ukupnu površinu vodnih površina)
- 6-7. Ostale površine – promet i ostalo 140,6661,64 ha (2,040,83% površine Općine)

S obzirom da je građevinsko područje višenamjensko, unutar njega neizgrađeni dio su poljoprivredne površine (vrtovi, voćnjaci i sl.) do trenutka dok se ne izgrade, odnosno prenamijene.

3.2.1.2. Građevinska područja

Postojeća građevinska područja naselja općine Velika Kopanica preispitana su, te utvrđena nova u skladu s osnovnim smjernicama propisanim Prostornim planom Brodsko-posavske županije, ~~Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske, te Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN, br. 50/99-).~~

Granice građevinskih područja preispitane su u ovisnosti o specifičnostima naselja, te po kriterijima Odredaba za provođenje Prostornog plana Brodsko-posavske županije

Na osnovu navedenih kriterija, te razvojnih specifičnosti svakog pojedinog naselja, utvrđene su ~~nove~~ granice građevinskih područja za ~~4-5~~ naselja ~~stalnog stanovanja~~.

Osim građevinskih područja naselja ~~stalnog stanovanja~~, na području općine Velika Kopanica utvrđena su ~~i~~ građevinska područja izdvojene namjene: ~~3~~ građevinska područja gospodarske namjene, proizvodno – poslovnih poslovne zona zone, ~~građevinsko područje~~ gospodarske namjene, pretežito poslovne ~~namjene~~ ite ~~građevinsko područje~~ sportsko-rekreacijske namjene.

Građevinska područja naselja stalnog stanovanja

PPUO-e su utvrđena građevinska područja za naselja Beravci, Divoševci, Kupina, Mala Kopanica i Velika Kopanica.

Građevinsko područje naselja Beravci utvrđeno je istočno od državne ceste D7, a obuhvaća ~~69,57~~ 73,20 ha izgrađenih površina, dok je ukupna površina građevinskog područja ~~140,48~~ 134,12 ha.

Na južnom dijelu naselja neposredno uz autocestu A5 s njene južne strane nalazi se izdvojeni dio građevinskog područja naselja, izgrađeno ukupne veličine 16,31 ha.

Građevinsko područje naselja Divoševci površine je ~~90,20~~ 91,07 ha, od čega je ~~39,99~~ 44,03 ha izgrađeno područje.

Građevinsko područje naselja Kupina površine je 45,59 ha, od čega je 35,53 ha izgrađeno područje. Uz naselje nalazi se izdvojeno građevinsko područje sporta i rekreacije, neizgrađeno ukupne veličine 3,93 ha te izdvojeno građevinsko područje gospodarske- proizvodne namjene, neizgrađeno ukupne veličine od 4,00 ha.

Građevinsko područje naselja Mala Kopanica površine je ~~39,64~~ 41,01 ha, od čega je ~~17,81~~ 20,12 ha izgrađeno područje.

Građevinsko područje naselja Velika Kopanica najveće je građevinsko područje Općine, a obuhvaća ~~148,69~~ 152,07 ha izgrađenog područja, te neizgrađene površine za planirano povećanje broja stanovnika.

Na sjeveroistočnom dijelu građevinskog područja naselja utvrđena je gospodarska namjena, odnosno na tom je području dopuštena gradnja isključivo gospodarskih, te pratećih i pomoćnih građevina.

Ukupna površina građevinskog područja iznosi ~~242,42~~ 251,81 ha.

Tablica br. 35.

NASELJE	POVRŠINA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA	POVRŠINA IZGRAĐ. PODRUČJA (ha)	IZGRAĐENI DIO (%)
BERAVCI	140,48 <u>150,43</u>	69,57 <u>89,51</u>	49,52 <u>59,50</u>
DIVOŠEVCI	90,20 <u>91,07</u>	39,99 <u>44,03</u>	44,33 <u>48,35</u>
<u>KUPINA</u>	<u>45,59</u>	<u>35,53</u>	<u>77,93</u>
MALA KOPANICA	39,64 <u>41,01</u>	17,81 <u>20,12</u>	44,93 <u>49,06</u>
VELIKA KOPANICA	242,42 <u>251,81</u>	148,69 <u>152,07</u>	61,21 <u>60,39</u>
ukupno	512,74 <u>579,91</u>	276,06 <u>341,26</u>	53,84 <u>58,85</u>

Građevinska područja proizvodno-poslovne namjene

PPUO-e su utvrđena sljedeća građevinska područja proizvodno-poslovne namjene:

- ~~Građevinsko područje proizvodno-poslovne zone 1 istočno od državne ceste D7 koje obuhvaća 13,59 ha neizgrađenih površina, za koje se propisuje obveza izrade Detaljnog plana uređenja~~
- ~~Građevinsko područje proizvodno-poslovne zone 2 između državne ceste (D7) i željezničke pruge u koridoru VC, koje obuhvaća 77,19 ha neizgrađenih površina, za koje se propisuje obveza izrade Urbanističkog plana uređenja~~
- ~~Građevinsko područje proizvodno-poslovne zone 3 južno od državne ceste D4 koje obuhvaća 6,14 ha neizgrađenih površina.~~

Izdvojena građevinska područja izvan naselja:

Gospodarske namjene, proizvodne:

- ZONA 1 - proizvodno-poslovna namjena: istočno od državne ceste D7 za koje je na snazi Urbanistički plan uređenja, ukupne površine 15,69 od čega 2,12 ha izgrađeno;
- ZONA 2 - proizvodno-poslovna namjena: između državne ceste (D7) i željezničke pruge u koridoru VC, za koje se propisuje obveza izrade Urbanističkog plana uređenja. Zona 2 je ukupne površine 70,87 ha i cijela je neizgrađena;
- ZONA 3 - proizvodno-poslovna namjena: južno od državne ceste D4, ukupne površine 7,76 ha od čega je 1,46 ha izgrađeno;
- ZONA 4 - pretežito poslovna namjena: na području uz državnu cestu D7 i autocestu A5, oko postojeće izgradnje ugostiteljske namjene, ukupne površine 14,83 ha od čega je ukupno 3,50 ha izgrađeno;
- ZONA 5 - proizvodno-poslovna te pretežito poslovna namjena - uz ZONU 4, ukupne površine 8,33 ha i cijela je neizgrađena;
- ZONA 6 - proizvodno-poslovna namjena: uz naselje Kupina, južno od autoceste A5, ukupne

[površine 4,00 ha i cijela je neizgrađena.](#)

~~Građevinsko područje pretežito poslovne namjene~~

~~PPUO-om je utvrđeno građevinsko područje pretežito poslovne namjene – Poslovna zona IV – na području uz državne ceste D4 i D7, oko postojeće izgradnje ugostiteljske namjene.~~

~~Građevinsko područje Ssportsko - rekreacijske namjene~~

~~PPUO-e je utvrđena ae su izdvojena građevinsko-građevinska područje područja sportsko-rekreacijske namjene sjeverno-zapadno od građevinskog područja naselja Velika Kopanica s ukupnom neizgrađenom površinom od 1,47 ha te jugoistočno od naselja Kupina s ukupnom neizgrađenom površinom od 3,93 ha. Građevinsko područje obuhvaća površinu od 8,52 ha neizgrađenih površina, za koje se propisuje obveza izrade Detaljnog plana uređenja.~~

3.2.1.3. Poljoprivredne površine

Poljoprivredno zemljište kao izuzetno vrijedan resurs mora se koristiti racionalno i ekonomično. U tom cilju u sklopu šireg elaborata utvrđeno je da se na prostoru općine V. Kopanica nalaze tla pogodna za poljoprivredno korištenje i to u kategorijama:

- osobito vrijedna obradiva tla,
- vrijedna obradiva tla,
- ostala obradiva tla,
- kompozitna tla (ostala poljoprivredna tla).

Ucrtavanjem svake od ovih kategorija tala i njihovom izmjerom provedenom pomoću računara utvrđeno je da se na prostoru Općine osobito vrijedna obradiva tla prostiru na površini od ~~1.945,22~~^{1.593,33} ha, vrijedna obradiva tla zauzimaju ~~1.821,16~~^{1.763,93} ha, ostala obradiva tla oko ~~1.783,98~~^{1.729,98} ha. Sve ostale površine pripadaju kategoriji kompozitnih tala.

Navedene kategorije i granice prostiranja prikazane su na grafičkom prikazu [br.1. "Korištenje i namjena površina - Prostori za razvoj i uređenje"](#).

~~Prema podacima Državne geodetske uprave Područnog ureda Slavonski Brod, na prostoru Općine zastupljeno je ukupno 5.261,7 ha obradivih površina. Od toga, u strukturi vlasništva, privatno zemljište zauzima 2784,5 ha, odnosno ima udjel od 52,1% u ukupnim obradivim površinama Općine.~~

Prostor Općine može se, grubo, prema kriteriju pogodnosti za poljodjelsku proizvodnju, podijeliti na dva dijela i to na: južni, zapadni i sjeverni dio (visoko vrijedno obradivo tlo) te središnji dio (vrijedno i ostalo obradivo tlo). Prostor južno od autoceste Zagreb-Lipovac pripada kategorijama: visoko vrijedno i vrijedno obradivo tlo i to tako raspoređeno da je na njegovom zapadnom i južnom dijelu visoko vrijedno, a prostor sjeverno i sjeveroistočno vrijedno obradivo tlo. Kategorija ostalo obradivo tlo dominantna je u dvije zone i to: sjeverno od autoceste, u njegovoj najbližoj okolini i sjevernije u odnosu na ovu zonu, iznad zone vrijednog obradivog tla, koje neposredno nastavlja na već spomenutu zonu ostalog obradivog zemljišta. Ta zona prisutna je od zapadnih granica Općine do njenih istočnih granica. Debljina (širina prostora) zone je različita, a veća je na istočnom dijelu. Na zapadnom dijelu Općine može se govoriti o uklinjavanju u prostor visoko vrijednog zemljišta.

Vrijedno obradivo zemljište primarno je zastupljeno u centralnom dijelu Općine i to najviše na zapadu gdje je uz ostalo zemljište dominirajuća kategorija.

Sjeverna granica Općine je vodotok Biđ uz kojega se uglavnom nalazi visoko vrijedno obradivo zemljište, no i tu postoje miješanja drugih kategorija bonitetno različitih tala. Ta miješanja su prisutna i na istočnom dijelu gdje u dva prostora imamo zastupljene kategorije osobito vrijedno obradivo tlo.

Savska inundacija je prostor gdje su tla isključivo u kategoriji ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište.

Osobito vrijedna obradiva tla kao i vrijedna obradiva tla moraju se dobrim gospodarenjem štititi od neracionalnog korištenja (ne odgovarajućeg širenja naselja, izgradnje prometnica i ostale infrastrukture). Neobrađeno plodno zemljište potrebno je privesti svrsi i namijeniti ga za proizvodnju hrane, uz uvažavanje ekoloških kriterija kao i postulata održivog razvoja.

Značajna mjera poboljšanja tala je izvođenje hidromelioracijskih zahvata s ciljem kvalitetne regulacije vodozračnog režima. U ove aktivnosti uključeno je kompletno vodnogospodarsko uređenje od segmenta branjenja do štetnog djelovanja voda (obrana od poplava) do segmenta korištenja voda i vodnih resursa (navodnjavanje).

Kako je hidromelioracijski sustav na prostoru Općine izgrađen, po uređenosti kanalske mreže ovdje je prisutna samo jedna cjelina i to:

- područje Općine sjeverno od nasipa, branjeno od poplavnih voda rijeke Save, kojeg karakterizira znatan stupanj uređenosti. Na tim prostorima je nužno agrotehničko održavanje i krčenje.

Poznata je činjenica da se problemi zaštite tla sve više zaoštavaju, a glavni su razlozi povećanje stanovništva, brzi razvoj poljoprivrede (naročito u zapadnoj Europi, odakle se širi i prema drugim državama pa i našoj), te industrijalizacija, koja je pored poboljšanih uvjeta života gradskog stanovništva, uzrokovala i brojna oštećenja tla i prirodnogokoliša.

Sljedeća opasnost degradacije je opasnost od kemijskih polutanata, a ona prijete podzemnim vodama od nitrata i pesticida upotrijebljenim na poljoprivrednim površinama. Zaštita od ovih posljednjih zagađenja treba se provoditi racionalnom uporabom kemijskih preparata na svim površinama gdje se koriste odnosno usmjeravanjem upotrebe samo na površine koje imaju potrebu za ovakvim vidom poboljšanja prinosa.

* NAPOMENA: Bonitetno vrednovanje, zaštita i gospodarenje tlima Brodsko-posavske županije; Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedologiju, Zagreb, 1999.

3.2.1.4. Šumske površine

Šume su specifično prirodno bogatstvo koje danas sve više zahtijeva posebne uvjete očuvanja, zaštite i razvoja. Sa svojim složenim ekološkim procesima šume su bitne za gospodarski razvoj i održavanje svih oblika života. One su izvor drveta, hrane i lijekova, one su spremnici vode a osobito plina ugljika koji bi inače u atmosferi djelovao kao staklenički plin. Šume su dom trajnim, divljim životinjskim vrstama a svojim umirujućim zelenilom i atmosferom ispunjavaju kulturne i duhovne potrebe ljudi.

Na prostoru općine V. Kapanica zastupljene su: gospodarske šume i šume posebne namjene kojima gospodari Javno poduzeće Hrvatske šume, te gospodarske i ostale šume i šumske površine u individualnom vlasništvu.

Gospodarske šume gospodarske namjene (državno vlasništvo) prostiru se na maloj površini od samo 855,95353,5 ha. One organizacijski pripadaju Upravi šuma Vinkovci, koja za svaku gospodarsku jedinicu ima izrađenu osnovu gospodarenja s trajanjem od 10 godina, nakon čega se izrađuje nova.

Osnovom gospodarenja određuje se količina drvne zalihe (etat) koja se treba posjeći u toku trajanja šumskogospodarske osnove, zatim se propisuju šumsko uzgojni radovi jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma. Stoga se šume i šumsko zemljište općine V. Kapanica moraju koristiti prema šumskim osnovama a do tada osobito prema Zakonu o šumama.

U gospodarenju šumama nužno je u ovisnosti o obujmu sječe, obavljati obnovu šuma pošumljavanjem, osobito kod onih sjeća kod kojih nije osigurana prirodna obnova šuma, te provesti mjere uzgoja i zaštite (njege i čišćenja u mladim sastojinama i prorjeđivanje u starijim sastojinama). Dugoročni plan unapređenja stanja šuma u sebi uključuje uzgoj mješovitih sastojina koje su otpornije na kalamite izazvane abiotskim ili biotskim faktorima. Uz ove mjere nužna je izgradnja šumskih prometnica kako bi svaki dio šume u svim uvjetima bio dostupan, odnosno treba povećati otvorenost šuma.

Racionalnim gospodarenjem prostora mora se ograničiti smanjenje šumskih površina kao i zahvati kojima se narušavaju prirodni uvjeti u staništima. Ne smije se dozvoliti širenje poljoprivrednih površina na račun šumskih, dapače nužno je pošumljavanje svog zemljišta koje nije pogodno za druge namjene.

Šumama i šumskim zemljištima u privatnom vlasništvu treba gospodariti na način koji je sukladan gospodarenju šumama u vlasništvu Države.

U svim studijama i elaboratima o utjecaju građevina na okoliš posebnu pozornost treba posvetiti mogućem negativnom utjecaju na šume i šumsko zemljište te u istima predvidjeti potrebne mjere za smanjenje ili eliminiranje tih utjecaja.

Kod hidromelioracijskih zahvata kojima se korigira vodozračni režim obvezno treba šumama i šumskom zemljištu osigurati bolje ili barem nepromijenjene uvjete.

Zaštita šuma treba obuhvatiti praćenje zdravstvenog stanja, kretanje nivoa podzemnih voda, preventivne mjere zaštite od požara te represivne mjere poput aviozapašivanja.

3.3. NASELJA

Postojeću mrežu naselja Općine čini ~~4 naselja~~ 5 naselja koja se Prostornim planom zadržavaju.

Prostornim planom Općine preuzima se sustav središnjih naselja utvrđen Prostornim planom Brodsko-posavske županije utvrđen u tablici SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA (str. 11/66/147).

Tablica br. 36.

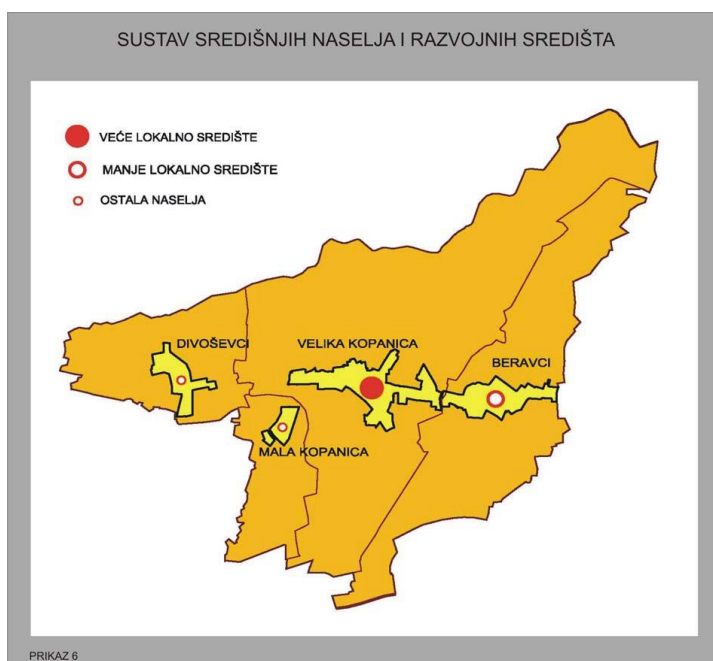
PLANIRANI SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA I RAZVOJNIH SREDIŠTA

VEĆE LOKALNO SREDIŠTE (malo razvojno)	MANJE LOKALNO SREDIŠTE (poticajno razvojno)	OSTALA NASELJA
Velika Kopanica	Beravci	Divoševci, Kupina , Mala Kopanica

Planirani sustav središnjih naselja trebao bi pokrenuti procese usmjerene ka:

- uravnoteženoj prostornoj raspodjeli stanovništva, radnih sadržaja i drugih funkcija na području Općine,
- uravnoteženom razvoju središnjih funkcija, i
- povećanju stupnja urbane opremljenosti i razvijenosti.

Osnovnu funkciju naselja čini stanovanje, koje je ujedno najveći korisnik prostora. Prateće funkcije stanovanja su: radne djelatnosti, usluge, opskrba, obrazovanje, zdravstvene i socijalne djelatnosti, te rekreacijski sadržaji. Za sve ove funkcije je ostavljena sloboda izbora lokacije unutar građevinskog područja naselja, uz poštovanje međusobnih veza, gravitacijskih odnosa i kompatibilnosti pojedinih funkcija.

3.4. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

3.4.1. Gospodarske djelatnosti

Temeljno opredjeljenje u razvoju gospodarskog sustava Županije je optimalno korištenje komparativnih prednosti pojedinih područja i odgovarajuća disperzija gospodarskih sadržaja uz neophodnu izgradnju infrastrukture.

U skladu s potencijalima i ciljevima razvitka Općine, Prostornim planom se stvaraju preduvjeti za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje i šumarstva te prostorni uvjeti za planiranu cestovnu obilaznicu D 7, lociranje proizvodnih i uslužnih djelatnosti, ugostiteljsko- turističkih sadržaja i športsko-rekreacijskih sadržaja.

Osim zaštite poljoprivrednog zemljišta, na njemu se omogućava, pod određenim uvjetima gradnja gospodarskih sadržaja isključivo u funkciji poljoprivredne proizvodnje. Omogućava se izgradnja građevina za obavljanje intenzivne ratarske i stočarske proizvodnje:

- tovališta stoke (farme): gospodarska, svinjogojska, peradarska, krznaša isl.,
- građevine za osnovnu doradu ili preradu za potrebe poljoprivredne proizvodnje koja se obavlja u okviru gospodarskog kompleksa (klaonica, hladnjača, mješaonica stočne hrane i sl.),
- građevine za sklanjanje vozila i oruđa, te njihovo održavanje,
- ostale pomoćne građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

U okviru poljoprivrednog gospodarskog kompleksa se omogućava izgradnja građevina za stanovanje vlasnika ili radnika, te građevine u funkciji seoskog turizma.

U skladu s očuvanjem i racionalnim gospodarenjem, u šumama i na šumskom zemljištu (osim u zaštitnim šumama), omogućava se izgradnja sadržaja i građevina športa i rekreacije ako su u funkciji korištenja prirodnih resursa (trim staze, vodeni športovi, konjički športovi, lov, ribolov i sl.)

U naseljima se omogućava izgradnja manjih poslovnih građevina za tihe i čiste djelatnosti:

- a) trgovine maloprodaje i veleprodaje, osim prodaje građevinskog materijala,
- b) uslužne zanatske djelatnosti (krojačka, frizerska, postolarska, fotografska, popravak kućanskih aparata, popravak elektronskih uređaja i sl.),
- c) ugostiteljstvo sa smještajnim kapacitetima osim tipova noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub,
- d) liječničke ordinacije i ljekarne,
- e) poljoprivredne ljekarne i
- f) uredi,

koji se mogu graditi na česticama u okviru stambenih građevina, na zasebnim česticama ili se može namijeniti dio stambene građevine.

Pod posebnim uvjetima omogućava se i izgradnja poslovnih građevina koje mogu imati nepovoljan utjecaj na okolne građevine:

- a) sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila,
- b) benzinske postaje,
- c) sve vrste radionica za obradu drveta i metala,
- d) praonice vozila,
- e) ugostiteljstvo tipova noćni bar, noćni klub, disko klub i disko bar.

U građevinskim područjima naselja, omogućava se izgradnja:

- a) industrije i drugih proizvodnih djelatnosti,
- b) skladišta, diskonta i sl.,
- c) komunalnih građevina i uređaja,
- d) stanica za tehnički pregled vozila,
- e) benzinskih postaja,
- f) drugih sadržaja koji upotpunjuju sadržaj gospodarskih zona (uredski i drugi poslovni prostori, ugostiteljstvo i sl.).

U ovome PPUO ~~su utvrđene~~ utvrđeno je pet građevinskih područja izdvojene namjene, gospodarske namjene- proizvodno-poslovne, oznake I1 te gospodarske namjene- pretežito poslovne, oznake I2 na kartografskim prikazima: ~~dvije gospodarske zone proizvodno-poslovne namjene:~~

- 1. ~~Gospodarska zona proizvodno-poslovne namjene površine 13,59 ha sjeverno od građevinskog područja općinskog središta, i~~
- 2. ~~Gospodarska zona proizvodno-poslovne namjene površine 6,14 ha uz izdvojeno građevinsko područje općinskog središta uz autocestu Zagreb-Lipovac.~~

Na osnovi prostornih mogućnosti koje se osiguravaju ovim Planom, može se razvijati heterogena struktura gospodarstva.

3.4.1.1. Turizam

Općina Velika Kopanica kao dio istočnog dijela Brodsko-posavske županije, ujedno je dio i kontinentalnog turističkog prostora Republike Hrvatske koji ima preduvjete da u budućem gospodarskom, a time i turističkom razvoju zabilježi značajniji razvoj od dosadašnjeg.

Za takav razvoj postoje i stvoreni preduvjeti u strateškim dokumentima prostornog² i turističkog³ razvoja na razini Države, koji se zalažu za aktivniji pristup kontinentalnom turizmu, te ravnomjerniji turistički razvoj svih potencijala, uz njihovo racionalno korištenje.

U tako definiranim uvjetima, turizam će se u narednom planskom razdoblju razvijati na temelju ponude, te atraktivnosti resursa, bilo prirodnih ili kulturno-povijesnih, kao i dostignutog stupnja razvoja ugostiteljskih kapaciteta, a u okviru ukupnog gospodarskog razvoja Županije i Općine.

Raspoloživi prirodni uvjeti na području Općine, nizinski karakter Općine (smještena od sjeverne do južne granice Županije, odnosno do rijeke Save na jugu), šumska i lovna područja, tranzitni i granični položaj u odnosu na Županiju i RH, te kulturno-povijesna i ruralna obilježja naselja, obilježiti će buduće pravce razvitka turizma na području Općine (tranzitni, lovni, ribolovni, ruralni, manifestacijski turizam itd.).

U okviru Prostornog plana Brodsko-posavske županije⁴ izdvojena su područja za razvoj turizma, a jedno od značajnih područja koncentracije turističko-ugostiteljskih objekata i sadržaja, u proteklom, ali i u planskom razdoblju je područje ~~prometnog~~ prometnih pravaca Bregana-Zagreb-Lipovac i Beli Manastir-Osijek-Svilaj, te područje uz brze i paralelne ceste s ~~autocestom~~ autocestama, uz koje treba omogućiti izgradnju manjih sadržaja, koji će uz suvremene servisne i informacijske punktove utjecati na oživljavanje i porast tranzitnog turizma. ~~Neposredno uz navedene prometne koridore planirana su građevinska područja ugostiteljsko-turističke i sportsko-rekreacijske namjene koje su osnova za~~

realizaciju predmetnih namjena na području Općine.

U tom smislu položaj Općine, a osobito naselja Velika Kopanica je time značajniji, te uz postojeće sadržaje za tranzitni turizam, posjeduje uvjete za stvaranje novih i kvalitetom ponude zanimljivijih sadržaja (smještajnih, ugostiteljskih, trgovačkih, servisnih) koji će utjecati na ožvljavanje i porast tranzitnog turizma.

Prostor općine Velika Kopanica je ruralno područje u okružju vrijednog poljoprivrednog zemljišta, te je to vrijedan potencijal koji pruža mogućnosti aktiviranja seoskih gospodarstva kroz različite oblike ruralnog turizma (smještaj i ishrana u okviru obiteljskog gospodarstva, proizvodnja zdrave hrane itd.). Međutim, budući da je područje Općine i naselja poznato kao područje koje njeguje svoju tradicijsku baštinu i običaje, folklorna i druga obilježja narodne radinosti i kulture, to postoje mogućnosti za intenzivnije razvijanje ovog segmenta ruralnog turizma. Uz navedene elemente narodne i tradicijske baštine, u turističku ponudu moguće je uključiti i sakralne i zaštićene objekte kulture, te na taj način povezati kulturu i turizam, a što je također jedna od strateških odrednica razvoja turizma RH.

Na područjima postojećih lovnih područja, moguće je organizirano razvijati i lovni turizam, ali uz brigu i zaštitu prirodnih potencijala lovišta i fonda divljači u njima, ali i razvijati neke druge oblike lovnog turizma (obilasci lovišta, proučavanje pojedinih predstavnika lovne divljači, i dr.) u smislu rekreacije ili edukacije.

² Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja-Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, 1997. [te njene Izmjene i dopune iz 2013. godine.](#)

³ [Razvojna strategija hrvatskog turizma, NN 113/93](#) [Strategija razvoja turizma do 2020.](#)

⁴ Zavod za prostorno uređenje Brodsko-posavske županije u suradnji sa Zavodom za prostorno planiranje Osijek: Prostorni plan Brodsko-posavske županije, 2001/[2008/2010/2012.](#)

3.4.1.2. Eksploatacija mineralnih sirovina

Ovim Planom se ne predviđa otvaranje novih eksploatacijskih polja na području općine Velika Kopanica.

Istraživanja, registriranje istražnih i eksploatacijskih polja moguće je u skladu s odredbama Prostornog plana Brodsko-posavske županije, koje određuju ove aktivnosti.

Aktivnosti vezane na eksploataciju mineralnih sirovina iz korita rijeke Save vrše se u sklopu održavanja plovnog profila.

Kao takva mogu se vršiti i na dijelu korita koji je u sastavu Općine, ali ne prikazuju se kao eksploatacijska polja nego se samo dodjeljuje koncesija za eksploatiranje od strane nadležne javne ustanove /Hrvatske vode/.

3.4.2. Društvene djelatnosti

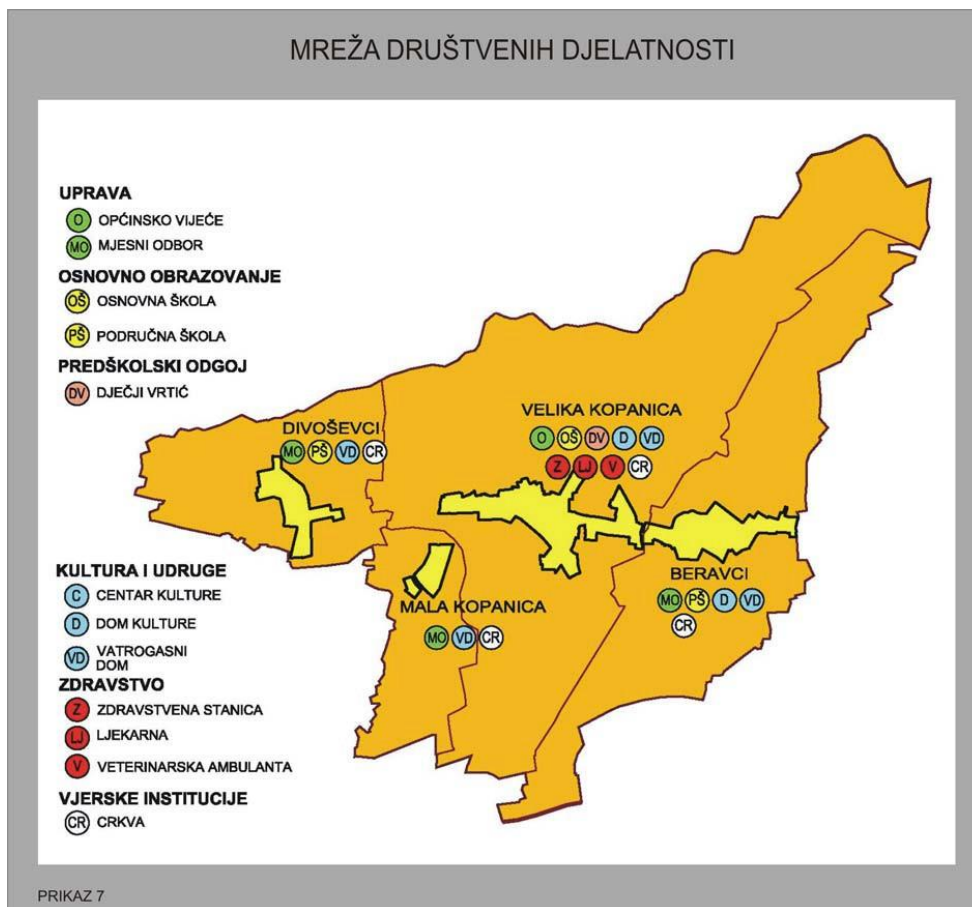
U planu razvoja objekata i funkcija društvenih djelatnosti pošlo se od stanja, obveza koje proizlaze iz Prostornog plana Brodsko-posavske županije, potreba, mogućnosti i ograničenja Općine u svezi planiranja pojedinih funkcija koje proizlaze iz njenenadležnosti.

PPBPŽ propisuje određene obveze kod smještaja društvenih djelatnosti, a ovisno o sustavu središnjih naselja:

Tablica br. 37.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI	Veće lokalno središte Velika Kopanica	Manje lokalno središte Beravci
Uprava, sudstvo	- općinska izvršna tijela	- mjesni odbor
Obrazovanje	- osnovna škola - dječji vrtić	- područni razredi osnovne škole
Kultura	- dom kulture	- dom kulture
Zdravstvo	- zdravstvena stanica - ljekarna - veterinarska ambulanta	
Ostalo	- financijsko posredovanje - pošta	

Postojeći razmještaj građevina društvenih djelatnosti zadovoljava potrebe minimuma, te s planom i zadržava postojeća mreža (uz izuzetak predškolskog odgoja).

3.4.2.1. Uprava

Postojeći razmještaj upravnih funkcija na području općine Velika Kopanica u potpunosti se zadržava, što znači da naselje Velika Kopanica zadržava općinske upravne funkcije, a ostala naselja zadržavaju sjedišta mjesnih odbora.

3.4.2.2. Obrazovanje

Predškolski odgoj

Predškolska djelatnost je uređena kao podsustav odgoja i obrazovanja Republike Hrvatske od 1997. godine (Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi, Narodne novine, broj 10/97). Ukupna obuhvatnost djece predškolske dobi u redovitim programima (petosatnim i desetosatnim programima) iznosi oko 35% djece predškolske dobi, što ne zadovoljava potrebe roditelja za smještajem djece u dječje vrtiće. Obuhvatnost djece kraćim programima je oko 25%, što također ne zadovoljava. Ali treba istaknuti da su sva djeca u Republici Hrvatskoj u godini dana prije polaska u školu (školska godina 2003./04.) obuhvaćena programima predškolskog odgoja (100%) u redovitim vrtićnim programima i u programima predškole.

Novim podzakonskim aktima planira se do 2005. godine [Potrebno je](#) povećati obuhvat djece predškolske

dobi u različitim programima predškolskog odgoja na 60 posto, što je i dugoročni cilj i zadaća.

S obzirom da je na planirani broj djece vrtičke dobi na području Općine, ~~144 djeteta~~, potrebno je u općinskom središtu-naselju V. Kopanica kroz Odredbe ovog Plana omogućeno je planiranje ~~omogućiti dodatnih prostorne prostornih kapaciteta~~ za smještaj ~~84 djeteta~~ djece ukoliko će to biti potrebno.

Osnovno obrazovanje

Postojeći kapaciteti osnovnih škola na području Općine dovoljni su za smještaj planiranog broja korisnika, te se postojeća mreža osnovnih škola zadržava i nadalje.

3.4.2.3. Zdravstvo

Na području općine Velika Kopanica zdravstvene djelatnosti zastupljene su jednom ambulantom s 2 liječnička tima opće/obiteljske medicine na razini primarne zdravstvene zaštite i jednim stomatološkim liječničkim timom u naselju Velika Kopanica, depoom lijekova i veterinarskom ambulantom također u naselju Velika Kopanica.

MREŽA ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI definira obvezu smještaja:

- 2 liječnička tima opće/obiteljske medicine na razini primarne zdravstvene zaštite,
- 1 ili maksimalno 2 liječnička tima polivalentne stomatološke zdravstvene zaštite na razini primarne zdravstvene zaštite,
- 1 medicinske sestre na razini zdravstvene njege u kući.

Postojeći broj liječničkih timova opće/obiteljske i polivalentne stomatološke zdravstvene zaštite na razini primarne zdravstvene zaštite trenutno funkcioniraju u propisanom opsegu, ali je potrebno organizirati zdravstvenu njegu u kući za područje općine s jednom medicinskom sestrom.

3.4.2.4. Kultura

Sva naselja općine zadovoljavaju minimume opremljenosti građevinama kulture, a svakako se ističe naselje Velika Kopanica kojem gravitira cijelo područje općine.

Svaka dodatna aktivnost općine u pogledu kulture, bilo u vidu manifestacije ili stalne djelatnosti povećava psihološki standard stanovništva općine, te je i vid promocije naselja i prirodne baštine, tako da je poželjno jednu granu budućeg turističkog razvoja općine temeljiti na kulturnom nasljeđu.

3.4.2.5. Vjerske institucije

Postojeće vjerske zajednice, pokrivenost područja župama, te postojeće građevine vjerskih institucija povijesno su nastale kao odraz potreba stanovništva Općine, te opravdanih razloga za utvrđivanjem drugačijeg sustava ili razmještaja.

Ukoliko se budu gradile nove vjerske građevine na području općine, potrebno je držati se uvjeta gradnje

koje se propisuju Odredbama za provođenje Plana, a posebnu pažnju potrebno je posvetiti otvorenim prostorima, odnosno mjestima zadržavanja stanovništva kod svakodnevnih ceremonija.

3.5. ŠPORT I REKREACIJA

Planirana mreža športskih objekata i objekata fizičke kulture nastala je na temelju izračunatih potreba za takvim vrstama objekata, a u skladu s očekivanim brojem stanovništva do kraja planskog razdoblja, za koje se Plan izrađuje (demografska prognoza), odnosno određenih dobnih skupina stanovništva, te na temelju zadanih koeficijenata iz Pravilnika o prostornim standardima, normativima, te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata (NN 38/91.).

MREŽA ŠPORTSKIH OBJEKATA NA PODRUČJU OPĆINE VELIKA KOPANICA

Tablica br. 38.

DOBNA SKUPINA (GOD)	BROJ STANOVNIKA 2015. CORINE	POTREBAN BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH OBJEKATA																	
		DVORANE		ZRAČNE STRELJANE		STRELJANE OSTALE		KUGLANE		NOGOMET		MALI SPORTOVI		TENIS		BOČANJE		OSTALI OTVORENI	
		JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 10000	BROJ JEDINICA
7 - 10	217	1,30	0,282	0	0	0	0	0	0	0	0	5,10	1,107	0	0	0	0	0,13	0,028
11 - 14	222	1,65	0,366	0,90	0,200	0,165	0,037	0,125	0,028	0,43	0,095	8,60	1,909	0,40	0,089	0	0	1,15	0,255
15 - 18	219	1,80	0,394	0,95	0,208	0,45	0,099	0,145	0,032	0,48	0,105	8,90	1,949	0,50	0,110	0	0	1,25	0,274
19 - 24	277	0,85	0,235	0,75	0,208	0,45	0,125	1,00	0,277	0,72	0,199	2,00	0,554	0,75	0,208	0,30	0,083	0,55	0,152
25 - 34	503	0,48	0,241	0,75	0,377	0,35	0,176	1,00	0,503	0,43	0,216	1,40	0,704	0,75	0,377	0,35	0,176	0,27	0,136
35 - 44	521	0,30	0,156	0,65	0,339	0,165	0,086	1,00	0,521	0,12	0,063	0,90	0,469	0,85	0,443	0,55	0,287	0,14	0,073
45 - 59	537	0,15	0,081	0,45	0,242	0,12	0,064	0,80	0,430	0,03	0,016	0,30	0,161	0,75	0,403	0,60	0,322	0,07	0,038
60 i više	855	0,03	0,026	0,08	0,068	0,008	0,007	0,10	0,086	0	0	0	0	0,22	0,188	0,22	0,188	0,045	0,038
UKUPNO	3351		1,8		1,6		0,6		1,9		0,7		6,9		1,8		1,1		1,0
POSTOJEĆI BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH OBJEKATA			0,0		0,0		0,0		0,0		4,0		0,0		0,0		0,0		0,0
BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH OBJEKATA KOJI NEDOSTAJE			1,8		1,6		0,6		1,9		-3,3		6,9		1,8		1,1		1,0

1. DVORANSKOM JEDINICOM smatra se dvorana veličine 15x27 m koja raspolaže s odgovarajućim prostorom za uskladištenjem opreme, dvije svlačionice kapaciteta 30 korisnika s WC-om i praonicom koje se mogu koristiti iz obje svlačionice.

Tjedni prosječni kapacitet dvoranske jedinice je 1500 sati-korisnika, računajući na dvoransku jedinicu izgrađenu uz organizaciju odgoja i obrazovanja.

2. IGRALIŠNOM JEDINICOM (nogomet, hokej na travi, ragbi i slično, mali nogomet, rukomet, košarka, odbojka) smatra se igralište normalne veličine koje raspolaže s najmanje dvije svlačionice s WC-om i praonicom. Igrališta za mali nogomet, rukomet, košarku i odbojku imaju sljedeće kapacitete jedinica:

- mali nogomet	2,0 jedinice
- rukomet	1,4 jedinice
- košarka	1,0 jedinica
- odbojka	1,2 jedinice

Tjedni prosječni kapacitet igrališta za nogomet, hokej na travi, ragbi i sl. je 470 sati-korisnika, a igrališne jedinice malog nogometa, rukometa, košarke i odbojke 450 sati-korisnika.

3. BOĆALIŠNOM JEDINICOM smatra se normalna joga za boćanje koja raspolaže sa svlačionicom za barem 10 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet iznosi 225 sati-korisnika.

4. JEDINICOM KUGLANE smatra se jedna kuglačka staza koja raspolaže svlačionicama s WC-om i praonicom za 8 korisnika, pri čemu uvijek moraju postojati dvije svlačionice. Kod 6 i više staznih kuglana kapacitet može biti manji za 25%.

Prosječni tjedni kapacitet jedne staze iznosi 220 sati-korisnika.

5. JEDINICOM STRELJANE smatra se jedno pucačko mjesto koje osim toga raspolaže s najmanje dva WC-a i praonicom i dvije svlačionice za 3 korisnika po mjestu. Kod streljane s 10 i više mjesta kapacitet svlačionica može biti manji za 25%.

Prosječni tjedni kapacitet pucačkog mjesta je kod zračne streljane 180 sati-korisnika, a kod ostalih streljana 80 sati-korisnika.

6. JEDINICOM OSTALIH OTVORENIH I ZATVORENIH SADRŽAJA smatra se sadržaj normalnih veličina kojeg mogu istodobno koristiti po 10 korisnika i koji ima svlačionice i odgovarajuće sanitarije za najmanje 20 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet jedinica ostalih sadržaja kod otvorenih objekata je 350 sati-korisnika, a kod zatvorenih 6540 sati-korisnika.

Iz tablice je vidljivo su na području općine Velika Kopanica zastupljena nogometna igrališta u svim naseljima općina, znatno preko propisanih minimuma, a na račun ostalih sportova.

Shodno tome, potrebno je, u narednom planskom razdoblju upotpuniti mrežu sportskih objekata sadržajima koji nedostaju. Osim navedenih planiranih sadržaja za stanovništvo starije od 7 godina, potrebno je osigurati u svim naseljima igrališta za djecu mlađu od 7 godina minimalne površine 40 m² u svim naseljima s obzirom na broj stanovnika u svakom pojedinom naselju.

3.6. KOMUNALNE DJELATNOSTI

3.6.1. Groblja

Na temelju članka 19. stavka 1. Zakona o grobljima izrađen je Pravilnik o grobljima kojim su poblizhe uređeni normativi o prostornim i tehničkim uvjetima kod planiranja izgradnje groblja i pratećih građevina.

Prema navedenom Pravilniku groblja u naseljima u Općini Velika Kopanica svrstavaju se u mala groblja (do 5 ha).

Članak 5. Pravilnika o grobljima dao je odrednice za potrebne površine kako grobnog mjesta tako i groblja u cjelini.

Analizirajući postojeće površine groblja u naseljima u Općini a s obzirom na planirani broj stanovnika u planskom razdoblju groblja u Općini zadovoljavaju potrebe za dugi niz godina.

3.7. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Korištenje, uređenje i zaštite prostora su u Prostornom planu definirani u kartografskim prikazima i Odredbama za provođenje.

Osnovu za utvrđivanje uvjeta korištenja čine planirana namjena prostora, važeća zakonska regulativa kojom se utvrđuju mogućnosti i ograničenja za korištenje prostora, smjernice i mjere utvrđene u Prostornom planu Brodsko-posavske županije, te ciljevi prostornog uređenja utvrđeni Prostornim planom.

3.7.1. Uvjeti razgraničenja prostora i osiguranje prostora za smještaj djelatnosti

U Prostornom planu je detaljno razgraničen prostor prema planiranim pretežitim, odnosno osnovnim namjenama (građevinsko područje, poljoprivredna namjena, šume, vode, infrastrukturni koridori i dr.), a na temelju odredaba Prostornog plana odnosno prema podacima nadležnih ustanova s javnim ovlastima, studija, projekata te druge dokumentacije.

U skladu s "Uredbom o određivanju građevina, [drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog \(regionalnog\) značaja od važnosti za Republiku Hrvatsku](#)", utvrđene su građevine na području Općine koje su od važnosti za Državu, a također su utvrđene građevine od važnosti za Županiju.

Za infrastrukturne građevine od važnosti za Državu i Županiju utvrđuju se uvjeti uređivanja prostora na sljedeći način:

- za postojeće građevine stvarnom parcelom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima pri čemu se mora osigurati prostor za rekonstrukciju i eventualno proširenje,
- za planirane građevine osiguranom širinom koridora, te uvjetima korištenja utvrđenih koridora.

Prostornim planom su utvrđeni uvjeti i mjere za smještaj gospodarskih djelatnosti u prostoru.

Izgradnja gospodarskih građevina u funkciji poljoprivrede usmjerava se u građevinska područja naselja i izvan granica građevinskog područja. Pri tome se ograničava kapacitet građevina za uzgoj stoke do max. 50 uvjetnih grla u naseljima. Prostorni položaj građevina za uzgoj stoke izvan građevinskog područja utvrđen je u odnosu na blizinu naselja i blizinu kategoriziranih cesta.

Izgradnja proizvodnih i uslužnih građevina, turističkih, sportskih i rekreacijskih sadržaja usmjerava se prioritarno u građevinska područja naselja.

Izvan građevinskih područja omogućava se izgradnja građevina seoskog turizma. Njihova veličina kao i izgradnja stambenih građevina izvan građevinskog područja uvjetuje se izgradnjom gospodarskih sadržaja u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

Uz javne kategorizirane ceste se dozvoljava izgradnja benzinskih postaja i uz njih sadržaja tranzitnog turizma, trgovačkih, servisnih i drugih uslužnih sadržaja.

Izgradnja sadržaja u funkciji društvenih djelatnosti usmjerava se u naselja, a prostor se organizira u skladu s Odredbama za provođenje, te planom užih područja.

3.7.2. Uvjeti za utvrđivanje i korištenje građevinskog područja

U cilju racionalnog korištenja građevinskih područja i zaštite poljoprivrednog tla i šumskog zemljišta od prenamjene utvrđena su građevinska područja naselja u skladu sa stvarnim potrebama Općine (sukladno planiranom broju stanovnika Općine).

U naseljima unutar kojih su područja bez prisustva osnovne infrastrukture ovim Planom označena su kao neuređeni dio neizgrađenog građevinskog područja, a sve prema uvjetima Zakona o prostornom planiranju. Za navedena područja potrebno je izraditi plan nižeg reda, odnosno urbanistički plan uređenja kako bi se navedeno područje planski osmislilo te kako bi se provela osnovna infrastruktura neophodna da bi čestice postale gradive. S obzirom da u svim naseljima postoje neizgrađena, komunalno neopremljena područja do kojih često nije riješen odgovarajući pristup, gradnja u takvim područjima se uvjetuje rješenjem javnog pristupa u koridorima odgovarajućih profila i minimalna razina komunalne opremljenosti.

3.7.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite poljoprivrednog zemljišta

Ovim Planom ističe se potreba racionalnog gospodarenja poljoprivrednim zemljištem što uključuje i njegovu zaštitu od nepotrebne i nekontrolirane prenamjene.

Zauzimanje novih površina za širenje građevinskih površina moguće je u slučajevima kada je to opravdano iz gospodarskih, demografskih i drugih razloga.

Građevine koje se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu izvan građevinskih područja, moraju se locirati i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju.

Uvjeti za gradnju pojedinih vrsta građevina su utvrđeni u Odredbama za provođenje.

3.7.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite šuma

Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu provodi se u skladu sa Šumskogospodarskom osnovom na načelu potrajnosti u obnovljivom resursu. Načelo potrajnosti gospodarenja šumama podrazumijeva upravljanje i uporabu šuma i šumskog zemljišta tako da se u šumi održava biološka raznolikost, posebnost obnavljanja, vitalnost i potencijal.

Temeljni zadatak u gospodarenju šumama je uzgajanje na način koji će omogućiti maksimalnu

produkciju, stabilnost, a time i samoobnovljivost. Gospodarenje obuhvaća i iskorištavanje šuma i šumskog zemljišta, te izgradnju i održavanje šumskih prometnica.

Uvjeti izgradnje građevina u šumama određeni su posebnim propisima, a odnose se na građevine u funkciji gospodarenja šumama (lovački domovi, lugarnice, šumske prometnice).

Šume i šumska zemljišta mogu mijenjati namjenu samo prema odredbama Zakona o šumama.

U pogledu zaštite, Zakon o šumama određuje da su pravne osobe, koje gospodare šumom dužne poduzimati mjere radi zaštite od požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina.

Sustavna zaštita šuma i šumskog zemljišta pretpostavlja kontinuirano praćenje i kartiranje stanja šuma. Kod regulacijskih zahvata vodnog režima treba voditi računa da promjene razine podzemne vode negativno ne utječu na zdravstveno stanje šuma. U svrhu očuvanja i unapređenja šumskog fonda u privatnim šumama poželjno je korištenje postojećih osnova gospodarenja državnim šumama za okolne privatne šume.

3.7.5. Zaštićena i vrijedna područja

Zaštićeni i vrijedni dijelovi prirode

Na području Općine ne nalaze se zaštićeni dijelovi prirode, niti se Planom predlaže zaštita vrijednih dijelova prirode.

U naseljima Divoševci, [Kupina](#) i Velika Kopanica zadržani su široki zeleni pojasevi uz glavne ulice koji predstavljaju ambijentalnu specifičnost.

Ova područja se ne predlažu za zaštitu, ali se na tim područjima zabranjuje gradnja građevina (osim infrastrukturnih građevina) [što je propisano Odredbama ovog Plana](#).

Zaštićena i evidentirana graditeljska baština

Na pojedinačnim zaštićenim građevinama i pripadajućim građevnim česticama kao i na njihovoj neposrednoj blizini, ne mogu se poduzimati nikakvi radovi bez prethodnog odobrenja Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture.

Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara regulirana je, između ostalog i zaštita arheoloških nalazišta i nalaza te se stoga i na ovaj lokalitet te na preostalo područje općine Velika Kopanica [za koje se](#) primjenjuju propisane odredbe iz ~~ovog~~ [navedenog](#) Zakona.

[U Registar kulturnih dobara upisana su dva nepokretna kulturna dobra s područja Općine: Etno-park „Ižimača“- Beravci, kulturno- povijesna cjelina te arheološko nalazište „Selište - Kućišta“, nepokretno kulturno dobro - pojedinačno. Arheološkom lokalitetu "Selište" se zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice. Stoga se površina na kojoj je lociran ovaj lokalitet može koristiti na dosad u običajan način, a eventualni posebni uvjeti korištenja propisati će se ukoliko to bude potrebno.](#)

Također, ukoliko bi se na preostalom području Općine, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova otkrilo arheološko nalazište ili nalazi, osoba koja izvodi radove dužna je iste prekinuti te bez odlaganja obavijestiti ovaj Konzervatorski odjel, kako bi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara poduzele odgovarajuće mjere osiguranja i zaštite nalazišta ili nalaza.

Arheološka baština

Područje obuhvata Plana nalazi se na arheološki neistraženom prostoru na kojemu su mogući arheološki nalazi, u blizini arheoloških lokaliteta na trasi Višenamjenskog kanala Dunav-Sava otkrivenih terenskim

pregledom trase krajem 2007. i početkom 2008. godine.

Na području obuhvata Plana nalaze se, također, evidentirani arheološki lokaliteti kojima se ne znaju točne granice rasprostriranja niti su im definirani položaji i rasprostranjenost.

Također, ukoliko bi se na području obuhvata Plana, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova naišlo na arheološko nalazište ili nalaze, radove je nužno prekinuti, te o navedenom bez odlaganja obavijestiti Konzervatorski odjel u Slavonskom Brodu, kako bi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (~~NN 69/99, 151/03, 157/03~~) poduzele odgovarajuće mjere osiguranja nalazišta i nalaza.

3.7.6. Iskaz površina za posebno vrijedna i zaštićena područja

Tablica br. 39.

ZAŠTIĆENA I VRIJEDNA PODRUČJA

Red. broj	OPĆINA VELIKA KOPANICA	OZNAKA	UKUPNO ha	% od površine Općine
1.0.	ZAŠTIĆENA PODRUČJA			
1.1.	Zaštićena graditeljska baština - Crkva sv. Duha - Crkva sv. Filipa i Jakova - Župna crkva sv. Ilije - Zgrada bivše mjesne škole, (rodna kuća Ivana Filipovića, Trg Presvetog Trojstva 7 i 8			
2.0.	EVIDENTIRANA PODRUČJA			
2.1.	Graditeljska baština - arheološki lokalitet-“Selište- Kućišta ”, Kupina	AI		
2.2.	Etno-park „Ižimača“ - Beravci			

3.8. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.8.1. Prometni infrastrukturni sustav

Prostorom Općine dominiraju, i u određenoj mjeri utječu na korištenje prostora, ~~tri~~ postojeća i koridora ~~prometne~~ ~~krupne~~ infrastrukture:

- ~~postojeća državna cesta D4 (Zagreb - Lipovac) izgrađena u punom profilu autoceste na cijeloj dužini kroz Općinu~~ autocesta A3 (Bregana – Zagreb – Lipovac),
- autocesta A5 (Beli Manastir - Osijek - Svilaj),
- postojeća magistralna ~~pomoćna~~ željeznička pruga za međunarodni promet M303 (Strizivojna - Vrpolje - Slavonski Šamac – državna granica (Bosanski Šamac)),

~~te dva~~ planirana koridora

- ~~planirana autocesta granica RH-B. Manastir-Osijek-Đakovo-granica BiH (koridor Vc)~~,
- planirani višenamjenski kanal Dunav-Sava.

Osim navedenih, na prostoru Općine prisutne su i sljedeće postojeće razvrstane prometnice – javne ceste:

- državna cesta D7 (GP Duboševica - Beli Manastir - Osijek - Đakovo - GP Sl.Šamac),
- županijske ceste: Ž4218, Ž4219, Ž4210,
- lokalne ceste: L42045, L42046.

Zemljište uz navedene javne ceste na kojem se primjenjuju ograničenja propisana važećim Zakonom o cestama je zaštitni pojas i mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je sa svake strane širok:

- autoceste 40 m,
- državne ceste 25 m,
- županijske ceste 15 m,
- lokalne ceste 10 m.

U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima, a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.). Za svaki zahvat u prostoru od strane pravnih ili fizičkih osoba, a koji su planirani unutar zaštitnog pojasa javne ceste ili na cestovnom zemljištu prethodno je potrebno zatražiti posebne uvjete pravne osobe koja upravlja javnom cestom.

Unutar zaštitnog pojasa autoceste nije dozvoljeno planiranje nikakvih objekata visokogradnje (poslovnih, stambenih i drugih građevina).

Sukladno Zakonu o cestama na cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila i brzom cestu u smislu zakona kojim se uređuje sigurnost prometa na cestama te na autocesti, kao i na pripadajućem zaštitnom pojasu, nije dopušteno postavljanje reklama, osim na odmorištima, i to na način da se ne ugrožava sigurnost prometa na autocesti. Objekti niskogradnje (prometnice i svjetla javne rasvjete) unutar zaštitnog pojasa moraju se projektirati na način da ne odvrću pozornost i ne ugrožavaju sigurnost prometa na autocesti.

Ukoliko se planiraju novi priključci na javne ceste ili rekonstrukcija postojećih potrebno je ishoditi suglasnost pravne osobe koja upravlja javnom cestom u skladu s Zakonom o cestama te izraditi projektnu dokumentaciju u skladu s važećim Pravilnikom o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključka i prilaza na javnu cestu.

3.8.1.1. Cestovni promet

Pristup na autocestu A5 osiguran je preko čvorišta Velika Kopanica, a preko njega, i dijela trase autoceste Zagreb-Lipovac, u budućnosti će se pristupiti trasi planirane autoceste Budimpešta-Ploče (čvorište Sredanci). Planirana autocesta manjim dijelom trase prolazi krajnjim zapadnim dijelom Općine.

Osim u Planu naznačenih čvorišta na trasama postojećih autocesta i državne ceste moguće je temeljem studije opravdanosti i prometno tehničkih analiza formirati nova čvorišta.

Državna cesta D7 koja će nakon izgradnje planirane autoceste (Vc koridor) preuzet će funkciju paralelne ceste, te zajedno s mrežom županijskih i lokalnih cesta osigurava će optimalnu prohodnost prostora. Na trasi državne ceste D7 planira se rekonstruirati kolnik (presvlačenje postojećeg betonskog kolnika asfaltbetonskim slojevima).

Nije moguć direktan pristup građevinskim česticama s državne ceste D7. Pristup je potrebno osigurati pristupnom (servisnom) cestom paralelno uz trasu državne ceste, ili na drugi način u skladu s mogućnostima i ograničenjima postojeće parcelacije, a sve u skladu s posebnim uvjetima organizacije nadležne za upravljanje prometnicom na koju se priključuje. Postojeći prilazi građevinskim česticama s trase državne ceste koji imaju valjanu dozvolu prema važećim propisima, se zadržavaju.

Osim nogostupa uz prometnice, u naselju je moguće uređenje zasebnih pješačkih staza i šetnica, koje trebaju biti širine najmanje 180 cm. Iznimno, kod postojećih i planiranih pješačkih staza gdje zbog postojeće izgrađenosti nije moguće postići takvu širinu, mogu se izvesti uže staze.

Uz trasu svih prometnica državne ceste na dijelu kojijedje prolazi kroz građevinska područja moraju biti obostrano izgrađene i uređene pješačke staze, te biciklističke staze. Vrste biciklističkih prometnih površina definirane su važećim Zakonom o sigurnosti prometa na cestama te ostalim podzakonskim aktima kojima su dani i uvjeti, oblik te dimenzije za gradnju istih unutar i izvan naselja.

Uređivanje i označavanje pješačkih i biciklističkih površina moguće je cijelim prostorom Općine.

Autobusna stajališta moraju biti izgrađena izvan kolnika.

Na trasama županijskih cesta potrebno je rekonstruirati kolnik na min. širinu od 5,5 m, te pojačanjem kolnika u skladu s prometnim opterećenjem. Uz izgrađene dijelove građevinskog područja naselja, obostrano uz trasu županijskih cesta moraju biti izgrađene pješačke staze.

Lokalne ceste, kao i sve nekategorizirane ceste Ceste, a posebno u funkciji pristupa građevinskim područjima, izgrađenim zonama potrebno je uređiti i rekonstruirati (modernizirati) tako da se osiguraju barem minimalni zahtjevi sukladno Odredbama za provođenje ovog Plana zadovoljavajući nivo komunalnog standarda izgrađenih zona.

Uz trasu cesta svih kategorija, prvenstveno u građevinskim područjima naselja, potrebno je redovito održavati, a po potrebi i rekonstruirati odvodni sustav. Širinu uličnog koridora ~~profila~~ neplaniranih cesta treba prilagoditi izgradnji svih planiranih infrastrukturnih vodova, kao i načinu oborinske odvodnje.

Na području javnog prometa stanovnici mogu birati između autobusnog i željezničkog prijevoza. Za potrebe javnog autobusnog prometa potrebno je izgraditi nedostajuća autobusna stajališta, te ih

opremiti urbanom opremom.

Posebnu pozornost treba obratiti na pravilno rješavanje prometa u mirovanju uz sve javne, poslovne i proizvodne sadržaje, te uz višestambene građevine.

3.8.1.2. Željeznički promet

Trasa [magistralne željezničke pruge M303 \(Strizivojna - Vrpolje - Sl. Šamac - državna granica \(Bosanski Šamac\)\)](#) Vrpolje/Strizivojna-Slavonski Šamac je prije Domovinskog rata bila značajna veza susjedne države Bosne i Hercegovine s posavskim željezničkim pravcem. U posljednje vrijeme dDefiniranjem Vc paneuropskog koridora, navedeni željeznički pravac opet će dobiti na važnosti. Most preko rijeke Save (cestovno/željeznički) je dovršen, te će se ove godine obnoviti željeznička veza prema Sarajevu, odnosno u nastavku prema luci Ploče. Na trasi postojeće pruge uz potrebno poboljšanje signalno sigurnosnih uređaja, planira se kapitalni remont gornjeg i donjeg ustroja pruge, te rekonstrukcija kontaktne mreže. U planu je i priprema za izgradnju drugog kolosjeka, te po potrebi i njegova izgradnja.

Na području Općine [na pruzi M303](#) nalazi se i željeznički kolodvor Kopanica/Beravci, [stajalište Sikirevci te šest željezničko cestovnih prijelaza](#) koji se u sklopu modernizacije magistralne pomoćne željezničke pruge MP 13C planira rekonstruirati.

3.8.1.3. Riječni promet

Uz sami istočni rub Općine prolazi planirani koridor višenamjenskog kanala Dunav-Sava. Za potrebe osiguranja lokalne povezanosti površina s južne i sjeverne strane kanala na području Općine planiran je most preko kanala. Deponiranje iskopanog materijala vršit će se s južne strane kanala.

Osnovni elementi planiranog višenamjenskog kanala su sljedeći:

- širina dna kanala u pravcu je najmanje 34,0 m, a u krivinama se proširuje u ovisnosti o veličini radijusa,
- najmanji horizontalni radijus kanala je $R=800,0$ m (iznimno $R=700$ [650,0](#) m [na dijelovima trase gdje postojeća izgradnja onemogućava veći radijus](#)),
- visina vodnog lica kanala je +80,0 m.n.m.,
- visina dna kanala je +76,0 m.n.m.

[U okviru kanala planiran je plovni put Vb kategorije te svi elementi trase kanala moraju zadovoljiti uvjete za navedenu kategoriju.](#) Plovni put na rijeci Savi koji je u kategoriji međunarodnog plovnog puta planira se u konačnici urediti u Vb kategoriju plovnog puta.

[Kanal mora biti izgrađen na način da omogućava realizaciju osnovnih funkcija: odvodnjavanje i navodnjavanje, uređenje vodnog režima te plovidbu kanalom. U zoni zahvata kanala se mora osigurati izvedba građevina za nesmetano funkcioniranje cestovnog, željezničkog, biciklističkog i pješačkog prometa \(na obje strane kanala\), te održavanje hidrauličke i hidrološke stabilnosti slivova.](#)

3.8.1.4. Poštanski promet

Planovi razvoja poštanske djelatnosti na temelju pokazatelja s pojedinih područja, te na temelju financijskih mogućnosti ulaze u sastav planova razvoja HP.

U sljedećem planskom razdoblju da bi se mogle pružiti još kvalitetnije i raznovrsnije poštanske, novčarske i ostale usluge plan razvoja poštanske djelatnosti obuhvaća:

- proširenje postojećeg poslovnog prostora pošto je postojeći neadekvatan i ne omogućava razvoj, ili preseljenje na novu lokaciju s većim poslovnim prostorom,
- adaptaciju i održavanje poslovnih prostora interijera tako proširenog poslovnog prostora u skladu sa suvremenim potrebama i proširenjem asortimana usluga, i
- eventualno uređenje eksterijera, što podrazumijeva vanjsko uređenje fasade, pristupa, pločnika i određenog broja parkirališnih mjesta, kako radi dostave tako i radi zaposlenih, te zbog korisnika poštanskih usluga.

3.8.1.5. Elektroničke komunikacije ~~Telekomunikacije i RTV sustav veza~~

Nepokretna mreža

Plan razvoja nepokretne mreže elektroničkih komunikacija telekomunikacijske mreže na području Općine Velika Kopanica obuhvaća nastavak već započetog razvoja, koji obuhvaća izgradnju prijenosnih vodova, proširenje kapaciteta i izgradnja nove opreme za prospajanje (komutaciju/UPS) te daljnji razvoj pristupnih mreža (elektroničkih komunikacijskih mreža naselja. sljedeće:
izgradnja magistralnog telekomunikacijskog voda od Velike Kopanice do Gundinaca,
dogradnja već izgrađenih mjesnih mreža u naseljima Općine u skladu s povećanjem broja korisnika i suvremenom tehnologijom u telekomunikacijama,
dogradnja kapaciteta UPS-ova.

Elektronička komunikacijska infrastruktura u nepokretnoj mreži razvijati će se sukladno dinamici gospodarskog, društvenog i prostornog razvitka Općine. U narednom periodu razvoj telekomunikacija na području Općine bit će usklađen sa zahtjevima tržišta. Uz osnovne usluge HT nudi i razvoj niz dodatnih usluga u nepokretnoj telefonskoj mreži te pruža IQ usluge usluge inteligentne mreže koja je nadogradnja osnovne telefonske mreže. Intenzivan je i razvoj ISDN i ADSL pristupa koji korisnicima omogućuje brže uspostavljanje veze, veću pouzdanost te veće brzine prijenosa.

Pokretna mreža

Ovim Planom određena su područja elektroničke komunikacijske zone za smještaj samostojećeg antenskog stupa unutar kojih je moguće locirati samostojeći antenski stup, a veličina radijusa i položaj određeni su važećim planom višeg reda, Prostornim planom Brodsko- posavske županije. "T-Mobile Hrvatska" d.o.o. i "VIPnet" d.o.o. izgrađuju i upravljaju telekomunikacijskim mrežama u NMT sustavu i sustavu globalne pokretne mreže GSM. U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenje novih usluga. Novi koncesionari graditi će mreže i pružati asortiman usluga u skladu s interesom korisnika.

Unutar utvrđene elektroničke komunikacijske zone može se izgraditi jedan samostojeći antenski stup takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno prema tipskom projektu nadležnog Ministarstva. Kako bi se omogućilo kvalitetno pokrivanje signalom područja obuhvata Plana uređenja, uz osiguranje dovoljnog kapaciteta i raspoloživosti usluga koje će se temeljiti na postojećim i novim mrežama i sustavima pokretnih komunikacija, potrebno je u budućnosti omogućiti izgradnju i postavljanje baznih (osnovnih) postaja uz izgrađeni i planirani autoput. Ukoliko je unutar planirane

elektroničke komunikacijske zone već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, na koji iz tehničkih razloga nije moguće priključiti ostale operatore, tada je moguće planirati izgradnju dodatnog stupa za ostale operatore/operatora.

Iznimno, ukoliko lokacijski uvjeti na dozvoljavaju izgradnju jednog stupa koji ima takve karakteristike da može primiti sve zainteresirane operatore (visina i sl.) dozvoljava se izgradnja nekoliko nižih stupova koji na zadovoljavajući način mogu pokriti planirano područje signalom. Planira se uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija sljedeće generacije (UMTS i sustavi sljedećih generacija).

U pravilu, kod manjih naselja, treba nastojati smjestiti antenski stup izvan građevinskog područja naselja.

Pri izgradnji novih baznih postaja vlasnici pojedinih mreža moraju uskladiti izgradnju radi zajedničkog korištenja baznih postaja zbog racionalnog korištenja prostora, te voditi računa o zaštiti okoliša prvenstveno zbog sigurnosti i zdravlja okolnog stanovništva.

RTV sustav veza

Zbog ranije izgrađenih objekata RTV sustava veza izvan granice Općine, koji pokrivaju cijeli prostor općine Velika Kopanica u sljedećem planskom razdoblju se ne planiraju graditi novi.

3.8.2. Energetski sustav

3.8.2.1. Plinoopskrba

Razvoj plinoopskrbe na području Općine planira se gradnjom lokalnih plinovoda. Kako su sva naselja u sastavu Općine plinificirana, Planom nije predviđena nikakva promjena glede distribucijske srednjetačne mreže u naseljima, osim u dijelu distribucijskog razvoda, na pravcu Beravci-Gundinci gdje je planiran novi vod kojim bi se opskrbljivala mreža naselja Gundinci.

U opisu postojećeg stanja stoji kako je glavni pravac opskrbe cijele distribucijske mreže Općine vod Vrpolje-V. Kopanica.

Trenutno je taj vod na nivou tlaka $P=3$ bar, no njegov planirani nivo tlaka je $P=12$ bar. Dizanjem nivoa tlaka s 3 bar na 12 bar nužno je na početku distribucijske srednjetačne mreže Općine izvesti redukcijsku stanicu 12/3 bar. Za opskrbu naselja južno od Općine (naselja iz sastava Općina Sikirevci i Slavonski Šamac) planirano je produžiti visokotlačni vod Vrpolje-V. Kopanica u pravcu Sikirevaca. Na križanju trase ovog voda s trasom auto-ceste planirana je redukcijska stanica 12/3 bar. U nastavku ove trase (uz cestu V. Kopanica-Sikirevci) pruža se srednjetačni vod $P=3$ bar kojim se plin distribuira za općine Sikirevci i Slavonski Šamac, te za izdvojeno građevinsko područje naselja Beravci Velika Kopanica (Crno Selo), i građevinska područja proizvodno-poslovnih zona i građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene.

3.8.2.2. Elektroopskrba energetika

Sustav opskrbe električnom energijom na razini ovoga Plana obuhvaća proizvodnju električne energije, prienos i transformaciju te dio distribucije električne energije. Niskonaponska 0,4 kV mreža planira se unutar građevinskih područja, a mrežu graditi podzemnim kabelskim vodovima položenim u zeleni pojas ulica. U naseljima V. Kopanica i Beravci mrežu graditi sustavom ulaz-izlaz, ili do samostojećih kabelskih ormara postavljenih uz unutarnji rub regulacijskog pravca (tako da budu sastavni dio prednje ograde), a

od njih kućne priključke do okolnih potrošača. U slučaju nemogućnosti razdjelne samostojeće ormara graditi u površine javne namjene. U sporednim ulicama niskonaponsku mrežu će se graditi na betonskim stupovima. U ostalim naseljima Općine niskonaponska mreža planira se graditi sa SKS na betonskim stupovima u svim ulicama osim u ulici koja predstavlja glavnu prometnicu i zamjensku cestu autoputa (koju je po međunarodnim propisima obavezna osigurati svaka Država). U gospodarskim/poslovnim zonama NN mrežu graditi isključivo kablskim vodovima, a razdjelne samostojeće ormara graditi na građevnim česticama ili na površinama javne namjene u elektroenergetskom koridoru u smjeru koridora.

Prijenos električne energije

Prostornim planom utvrđene su trase dalekovoda napona 220 i 110 kV, a temeljem Prostornog plana Brodsko- posavske županije. Sve postojeće i planirane elektroenergetske građevine unutar obuhvata Plana rekonstruirati će se i graditi sukladno gospodarskom razvoju i procesu urbanizacije naselja na području Općine. Planom razvoja elektroenergetske mreže predviđa se dogradnja postojeće prijenosne mreže na području Općine na 110 kV naponskoj razini izgradnjom nadzemnog dalekovoda koji samo prolazi područjem Općine. Stoga se treba osigurati novi koridor za nadzemni dalekovod:

— DV 110 kV Đakovo-Županja.

Ovaj dalekovod će na području Općine biti izgrađen paralelno s istočne strane postojećih 220 kV dalekovoda.

Usavršavanje i razvoj kapaciteta elektroenergetske mreže predviđa se u okviru postojećih koridora i prostora (uz minimalno potrebna proširenja) te je potrebno težiti što manjem zauzimanju novih površina. Pošto se u Proizvodno-poslovnoj zoni 2 i Poslovnoj zoni 4 koje su energetske povezane ne može u naprijed procijeniti potrebna količina električne energije i vršna opterećenja moguća je potreba za izgradnjom TS 110/10(20) kV, te potrebnih dalekovoda DV 2x110 kV kao glavne opskrbne točke i šireg okruženja.

Distribucija električne energije

Ovim Planom predviđa se sukcesivna zamjena nadzemnih distribucijskih dalekovoda kablskim vodovima, pa se i postojeći nadzemni DV 10(20) kV koji se nalaze u građevinskom području naselja moraju postupno zamijeniti kablskim. Plan razvoja distribucijske mreže obuhvaća izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju na 10(20) kV i 0,4 kV distribucijskim naponskim razinama, te će pratiti proces urbanizacije i razvoj gospodarstva.

Pri utvrđivanju trase kablskog dalekovoda, novu trasu je obvezno uskladiti s urbanom matricom naselja na način da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava korištenje zemljišta i gradnju u naselju. Zbog zaštite i racionalnog korištenja prostora, te zbog uputa Zavoda za prostorno planiranje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja Republike Hrvatske neke 10(20) kV dalekovode potrebno je izgraditi podzemnim dalekovodima u koridoru cesta, čime će se dobiti i na sigurnosti i kvaliteti opskrbe električnom energijom te bi se znatno smanjio, već u ovom planskom razdoblju, broj prelazaka dalekovoda preko građevinskih područja. Ne dozvoljava se otvaranje novih prosjeka kroz šume za gradnju 10(20) kV elektroenergetske mreže (osim u iznimnim slučajevima kada ne postoje druge mogućnosti).

Na 10(20) kV naponskoj razini planira se izgraditi:

— izgradnja KB 10(20) kV od TS 35/10(20) kV Vrpolje do TS u Ulici V. Nazora u V. Kapanici;

- ~~— izgradnja KB 10(20) kV za međusobno povezivanje trafostanica u naseljima V. Kapanica i Beravci,~~
- ~~— rekonstrukcija postojećih nadzemnih 10 kV dalekovoda u 10(20) kV dalekovode,~~
- ~~— demontaža dijela nadzemnih 10 kV dalekovoda izvan građevinskih područja naselja V. Kapanica i Beravci,~~
- ~~— demontiranje većine nadzemnih 10(20) kV dalekovoda unutar građevinskog područja naselja V. Kapanica i Beravci,~~
- ~~— izgradnja novih TS 10(20)/0,4 kV u skladu s procesom urbanizacije i potreba gospodarstva,~~
- ~~— rekonstrukcija dijela DV 10(20) kV koji prelazi preko budućeg kanala Dunav Sava.~~
- ~~— rekonstrukcija DV 10(20)kV TS 110/35/10(20) kV D. Andrijevi- Proizvodno-poslovna zona 2 i Poslovne zone 4,~~
- ~~— izgradnja KB 10(20) kV od TS 110/35/10(20) kV D. Andrijevi kroz naselja Divoševci, V. Kapanica do Proizvodno-poslovne zone 2,~~
- ~~— izgradnja priključnih KB 10(20) kV na postojeće i planirane 10(20) kV dalekovode,~~
- ~~— izgradnja 10(20) kV kablenskog raspleta iz eventualne buduće TS 110/10(20) kV radi povezivanja s postojećom i planiranom srednjenaponskom mrežom,~~
- ~~— izgradnja niskonaponskih 0,4 kV kablenskih mreža.~~
- ~~— izgradnja novih KB 10(20)kV radi elektroopskrbe građevina u funkciji višenamjenskog kanala Dunav Sava i poboljšanja elektroopskrbe naselja Jaruge.~~

Niskonaponska 0,4 kV mreža planira se unutar građevinskih područja, a mrežu graditi podzemnim kablenskim vodovima položenim u zeleni pojas ulica. U naseljima V. Kapanica i Beravci mrežu graditi sustavom ulaz-izlaz, ili do samostojećih kablenskih ormara postavljenih uz unutarnji rub regulacijskog pravca (tako da budu sastavni dio prednje ograde), a od njih kućne priključke do okolnih potrošača. [U slučaju nemogućnosti razdjelne samostojeće ormara graditi u površine javne namjene.](#) U sporednim ulicama niskonaponsku mrežu će se graditi na betonskim stupovima. U ostalim naseljima Općine niskonaponska mreža planira se graditi sa SKS na betonskim stupovima u svim ulicama osim u ulici koja predstavlja glavnu prometnicu i zamjensku cestu autoputa (koju je po međunarodnim propisima obvezna osigurati svaka Država). [U proizvodno-poslovnim zonama NN mrežu graditi isključivo kablenskim vodovima, a razdjelne samostojeće ormara graditi na građevnim česticama ili na površinama javne namjene u elektroenergetskom koridoru us mjeru koridora.](#)

Do izgradnje planirane elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje rekonstrukcije i priključenje nekog novog korisnika. Kod potreba za veće rekonstrukcije pridržavati se ~~pl~~Planom predviđene izgradnje.

[Planom se određuje obveza izvedbe javne rasvjete na javnim površinama naselja, ovisno o posebnostima pojedinih sadržaja \(stanovanje, javne zgrade, gospodarske građevine, prometne površine, spomenici i dr.\). Uvjeti uređenja za javnu rasvjetu utvrđuju se aktom za gradnju temeljem projektnih rješenja, drugih komunalnih poduzeća.](#) Javnu rasvjetu u naselju Velika Kapanica i glavnom prometnom pravcu u naselju Beravci planira se graditi podzemnim kablenskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima javne rasvjete postavljenim u zeleni pojas ulica uz prometnice na propisanoj udaljenosti od prometnice. U ostalim naseljima Općine u ulicama u kojima će se niskonaponska mreža graditi na betonskim stupovima treba na iste stupove postaviti i rasvjetnatijela.

3.8.3. Vodnogospodarski sustav

3.8.3.1. Vodoopskrba

[Rješenje vodoopskrbe Općine planira se uspostavljanjem cjelovitog sustava cijele Županije koji će](#)

distribucijom vode sa sigurnih izvorišta osigurati potrebne količine kvalitetne vode za sadašnje i buduće potrebe. Voda već sada ima, a u budućnosti će imati još više, primaran značaj za opstanak čovječanstva. Pri tome vodoopskrba korisnika vode dovoljnim količinama kvalitetne vode ima prioritarno mjesto.

Cjeloviti regionalni sustav podrazumijeva spajanje lokalnih vodoopskrbnih sustava u jedan regionalni čija je os uz autocestu Zagreb- Lipovac.

Vodoopskrbni sustav na području Općine treba se razvijati na način da je u budućnosti omogućeno priključenje na regionalni vodovod bez značajnih zahvata.

Ako se vodoopskrbni sustav rješava etapno, mora se dimenzionirati i izvoditi kao dio cjelovitog rješenja.

Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se, ukoliko već ne postoji, predvidjeti vanjska hidrantska mreža za gašenje požara čiji su profili, potrebna oprema te način izvedbe protupožarne zaštite propisani važećim posebnim zakonskim i podzakonskim propisima.

U svakoj točki vodoopskrbnog sustava moraju biti zadovoljeni protupožarni zahtjevi u pogledu količine vode i raspoloživog tlaka, sukladno posebnom propisu.

Vodoopskrba općine (razvoj i izgradnja sustava) V. Kapanica planira se u nekoliko faza.

U prvoj fazi, potrebno je razviti lokalni i grupni sustav na koji će biti priključena sva naselja Općine formiranjem crpilišta, uređaja za preradu vode i transportnih vodova odnosno priključivanjem na već postojeće sustave. U naseljima zatim treba nastaviti s izgradnjom mreže i kućnih priključaka do pune pokrivenosti svih potrošača.

Druga faza razvoja vodoopskrbe podrazumijeva formiranje većih grupnih sustava (npr. spajanje na sustav susjednih općina), dok je krajnji cilj formiranje jedinstvenog vodoopskrbnog sustava na razini županija, odnosno regija. Ovo bi se postiglo uključivanjem novih izvorišta veće izdašnosti, izgradnjom magistralnih cjevovoda te ugradnjom kontrolno regulacijskih građevina i opreme. Izgradnja druge faze vrlo brzo će postati realnost, radi nužnosti rješavanja vodoopskrbe u naseljima susjednih općina.

Stoga, radi racionalnosti izgradnje sustava nužno je odmah i u svim fazama razvoja lokalnih i grupnih sustava voditi računa o potrebama Jedinstvenog sustava, te male sustave treba formirati i graditi tako da se mogu bez većih preinaka spojiti u Jedinstveni sustav.

Nužno je nastaviti s iznalaženjem i utvrđivanjem vodnih resursa Općine. Također je nužno oko svih izvorišta (postojećih i budućih) formirati zone sanitarne zaštite kako bi se vode zaštitile od mogućih zagađivača.

3.8.3.2. Odvodnja otpadnih voda

Zaštita voda od zagađivanja zahtijeva optimalan način eliminacije ili smanjivanja izvora zagađenja na dozvoljene količine.

Kako su uobičajeno naselja te industrija vezana uz njih značajan izvor zagađivanja to je opći interes organizirano prikupljanje i kontrolirano odvođenje, te prerada otpadnih voda prije upuštanja u recipijent.

Odvodni sustav osim funkcije zaštite voda u velikoj mjeri poboljšava uvjete življenja stanovništva i ostalih korisnika vode.

Budući da niti jedno naselje općine V. Kapanica do sada nema izgrađen sustav za odvođenje otpadnih

voda, potrebno je uložiti veće napore, u odnosu na sredine gdje je sustav izgrađen ili u izradi, kako bi se ovo važno pitanje riješilo.

Sustavi odvodnje se planiraju kao razdjelni, kojima će se otpadne vode odvojeno prikupljati i pročišćavati od oborinskih voda, kako oborinske vode ne bi opterećivale sustave odvodnje otpadnih voda.

Unutar obuhvata ovog Plana odvodnja otpadnih vodi rješava se na sljedeći način:

- za naselja V. Kopanica, Beravci, Divoševci, M. Kopanica, Kupina izgradnjom zajedničkog sustava odvodnje.
- za gospodarske zone alternativno na jedan od sljedećih načina:
 - priključkom na odvodni sustav naselja kojem gravitiraju, ukoliko je to dozvoljeno ovim Odredbama,
 - samostalnim zbrinjavanjem i tehnoloških otpadnih voda, sanitarnih voda i oborinskih voda, vlastitim sustavima na kraju kojih je obavezan uređaj za pročišćavanje,
- ostalim načinima sukladno ovim propisima.

~~Prema postavkama Županijskog plana sustave treba graditi tako da izgradnja uređaja za čišćenje i njegova eksploatacija budu ekonomski prihvatljivi. Kako su uređaji većeg kapaciteta na koje je priključeno više naselja ekonomski prihvatljiviji to bi bilo povoljno, obzirom na položaj naselja Općine, predvidjeti izradu zajedničkog uređaja za naselja M. Kopanica, V. Kopanica i Beravci, koji bi se spojila većina stanovnika općine V. Kopanica. Naselje Divoševci spajalo bi se na sustav naselja: Kupina, Prnjavor, Novi Grad, susjedne Općine, sa uređajem lociranim istočno od naselja N Grad. Također je moguća, kao alternativno rješenje za naselje M. Kopanica, izgradnja zasebnog biološkog uređaja. Na kartografskom prikazu vidljiv je prijedlog mogućeg položaja budućih uređaja.~~

Oimvako Planom definirana trase vodova i lokacija uređaja za čišćenje usmjeravajućeg su značenja i moguće ih je mijenjati tijekom razrade, pod uvjetima danim Odredbama za provođenje ovog Plana na prostoru Općine predstavlja rezervaciju prostora dok se detaljnijom dokumentacijom (projektima) ne potvrdi ili ne pronađe bolja. Pri tome je moguće, umjesto zajedničkog pročišćavanja na mehaničko-biološkom uređaju, pročišćavanje pomoću zasebnih biljnih uređaja za pročišćavanje.

Za Općinu je, stoga, potrebno izraditi projektnu dokumentaciju kojom će se detaljnije definirati način odvođenja, te program etapnog rješavanja odvodnje uvažavajući, pored ostalih, i ekonomske parametre, te moguću dinamiku realizacije.

Recipijenti za prihvata otpadnih voda sa područja Općine su:

- vodotok Moštanić.
- ostali melioracijski kanali, prema uvjetima nadležne ustanove s javnim ovlastima.

Sanitarne i tehnološke otpadne vode odvodit će se ukopanim vodonepropusnim cijevnim sustavom, a oborinske vode otvorenim cestovnim i melioracijskim kanalima. Postoji i mogućnost kombinacije razdjelnog i mješovitog sustava odnosno gradnje zatvorenog sustava oborinske odvodnje, ako se za to ukaže potreba. Industrija, te ostali manji zagađivači s otpadnim vodama kvalitete industrijskih, dužni su, sukladno posebnom propisu, pročistiti svoje otpadne vode do nivoa kada se mogu upustiti u zajednički odvodni sustav naselja, bez opasnosti za sam sustav.

Sustavi odvodnje mogu se graditi etapno, a etape realizacije moraju biti usklađene s krajnjim rješenjem. Čišćenje predtretmanom moguće je za industriju lociranu u mjestima koja imaju ili će u skoroj budućnosti dobiti centralni uređaj za čišćenje otpadnih voda. Ostala industrijska postrojenja koja nemaju mogućnosti čišćenja na zajedničkom uređaju trebaju izgraditi uređaje za potpuno čišćenje.

Sustavi odvodnje mogu biti takvi da se realiziraju kao lokalni sustavi odvodnje u pojedinim naseljima,

međutim moraju biti projektirani i izvedeni na način da je moguće njihovo priključenje u zajednički sustav bez značajnih preinaka. Sustavi odvodnje u naseljima trebaju biti izgrađeni u razdjelnom tipu odvodnje za periferne dijelove, te u mješovitom tipu odvodnje za centar naselja. Oborinske vode trebaju se rješavati u zonama odvojene odvodnje, otvorenim kanalima uz prometnice.

Industrijske i ostale građevine s većim zagađivanjem korištenih voda koje nisu obuhvaćene sustavima za odvodnju i pročišćavanje voda naselja moraju izgraditi vlastite sustave odvodnje i uređaje za pročišćavanje. U kasnijoj fazi razvoja odvodnih sustava moguće je zatvaranje otvorenih oborinskih kanala odnosno zamjena njihove uloge zatvorenim kanalskim vodovima za oborinske vode.

Svi industrijski pogoni, pogoni male privrede kao i gospodarske građevine za uzgoj životinja osim što moraju imati svoj uređaj za predtretman otpadnih voda moraju imati i separator za ulja i masti.

U svim naseljima Općine do izgradnje javnog odvodnog sustava, zbrinjavanje otpadnih vodamože se vršiti putem vodonepropusnih sabirnih jama, uz obvezno pražnjenje jama i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu, odnosno vlastitim uređajem za pročišćavanje, sukladno uvjetima nadležne ustanove. Navedeno se odnosi samo za individualnu izgradnju. Iznimno, za građevine s količinom sanitarne i ostale otpadne vode iznad 2,0 m³/dnevno ne mogu se graditi vodonepropusne sabirne jame.

Nakon izgradnje javnog odvodnog sustava u ulici, postojeće građevine u toj ulici moraju se prilikom svakog zahvata na građevini priključiti na novi odvodni sustav, ako nemaju vlastiti uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

3.8.3.3. Uređenje vodotoka i voda

Stanje uređenosti vodotoka i voda na području općine V. Kapanica i šire je takvo da sustav (s većim ili manjim problemima) funkcionira, no ne u optimalnim uvjetima. Gotovo svi kanali i vodotoci su regulirani, no problemi se javljaju kod njihovog održavanja.

Značajni vodnogospodarski objekti biti će planirani višenamjenski kanal Dunav-Sava koji samo svojim malim dijelom ulazi u prostor Općine.

Planira se i regulacija vodotoka Biđ, no za sada ne postoje projektna rješenja. Trase ucrtane na kartografskom prikazu su orijentacijske, a stvarna trasa biti će definirana projektima.

~~Obrana od poplavnih, vanjskih voda, cjelokupne savske doline i dalje će se provoditi sustavom aktivne i pasivne obrane. Takav način obrane akceptiran je nizom studija i elaborata, a unesen je i u prostorno plansku dokumentaciju višeg reda.~~

Za područje općine V. Kapanica obrana od poplavnih voda ima veliki značaj jer je znatan dio površina ispod visokih voda rijeke Save. Prostor se neposredno štiti obrambenim nasipom.

~~Izgradnjom građevina obrane na uzvodnim dionicama rijeke Save, van granica Općine, te rekonstrukcijama savskog nasipa na dionicama koje su nedovoljno sigurne, područje Općine biti će s velikom sigurnošću branjeno od poplavnih savskih voda.~~

3.8.3.4. Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Melioracijski sustav u pravilu je dio, ili podsustav većih vodnogospodarskih sustava. Pri rješavanju melioracijske problematike potrebno je sagledati sve utjecaje koji su u svom djelovanju ovisni jedan o

drugom, a krajnji im je cilj povećanje produktivnosti tla. Dakle, teži se sveobuhvatnom rješavanju, pri čemu je osnovno uređenje glavnih odvodnih recipijenata te s obzirom na visinske odnose prema rijeci Savi, osiguranje optimalnog funkcioniranja melioracijskog sustava Biđ-Bosut.

S obzirom da stanje sustava melioracijske odvodnje (radi nedovoljnog održavanja) nije optimalno, potrebno je, kroz određeno razdoblje pojačanog održavanja, dovesti sustav u normalno stanje, nakon čega je potrebno redovno održavanje.

3.8.3.5. Korištenje voda

Vodotoci na području Općine V. Kapanica, osim rijeke Save, nemaju energetski potencijal dovoljan za proizvodnju električne energije, pa se ne planiraju građevine za njezino pridobivanje. Na rijeci Savi energetske građevine su, Studijom regulacije rijeke Save, planirane kod Jasenovca (uzvodno od Općinske i Županijske granice) i Šamca. Nizvodna vodna stepenica koristila bi i vodni (energetski) potencijal Save duž Općine V. Kapanica.

Iako su poljoprivredne površine još uvijek povremeno ugrožene od suvišnih voda za stabilnu poljoprivrednu proizvodnju, rješavanje problema viška vode nije dostatno, već je potrebno i nadoknaditi deficit vode u ljetnim mjesecima.

Problem navodnjavanja posebno je izražen u sušnim godinama kada su zbog nedostatka vode u tlu, unatoč velikih ulaganja, urodi slabi. Naime, iako je raspored oborina u toku godine dobar, odstupanja od prosječnih veličina su velika, tako da sušnom mjesecu prethode i ostali sušni. Veliki dio godišnjih oborina tako nekontrolirano oteče, a mogao bi se vodnogospodarski iskoristiti izgradnjom kompleksnih sustava kojima bi se korigirao i hod protoka koji nije povoljan.

Kako bi se utvrdili načini natapanja, izvori vode i površine koje bi bile podvrgnute ovom vidu poboljšanja uvjeta rasta kultura, nužno je izraditi odgovarajuću dokumentaciju (studiju natapanja te idejni projekt natapanja kao i ostalu projektnu dokumentaciju). Dobra osnova za natapanje biti će Kanal Dunav-Sava.

Plovidba vodotocima Općine, osim rijekom Savom, nije moguća. Budući da rijeka Sava trenutno, duž granica Općine, predstavlja plovni put II klase a predviđenim radovima bi trebala doći u IV (u konačnici Vb klasu), svi preduvjeti za korištenje vodnog puta postoje. Također, vrlo značajan za plovidbu, biti će planirani kanal Dunav-Sava, koji jednim, manjim, dijelom prolazi i područjem Općine. Kako se u blizini planira i brodska prevodnica uz Savu zajedno sa pristaništem, svi preduvjeti za razvoj ovog vida prometa, u budućnosti, postoje.

3.9. POSTUPANJE S OTPADOM

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom na području Županije podrazumijeva izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje, kompostiranje organskog otpada, termičku obradu ostatnog organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada te odlaganje ostatka nakon obrade prijevoz, privremeno skladištenje, oporabu, zbrinjavanje otpada, uvoz, izvoz i provoz otpada, zatvaranje i saniranje građevina namijenjenih odlaganju otpada i drugih otpadom onečišćenih površina te nadzor.

Prema odredbama Zakona o otpadu (NN 515/2003.), otpad se po mjestu nastanka dijeli na komunalni, industrijski, ambalažni, građevni, električki i elektronički te otpadna vozila i otpadne gume. Prema svojstvima otpad se dijeli na opasni, neopasni i inertni.

Privremeno skladištenje opasnog otpada treba organizirati u okviru lokacije Županijskog centra gospodarenja otpadom „Šagulje“ kod Nove Gradiške. Država osigurava provođenje mjera postupanja s opasnim otpadom. Do trenutka uređenja lokacije Županijskog centra za gospodarenje otpadom, opasni otpad se mora prikupljati, privremeno skladištiti i zbrinjavati na mjestima njegova nastajanja uz provedbu zakonom propisanih mjera zaštite.

Do uspostave Županijskog centra gospodarenja otpadom, moguće je koristiti privremena zajednička odlagališta za deponiranje otpada „Bačanska - Davor“ i „Vijuš“ Sl. Brod sukladno mogućnostima lokacije. Županija osigurava provođenje mjera postupanja s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama.

Pri zbrinjavanju komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada nužno je:

- što je moguće više izbjegavati nastajanje otpada,
- koristiti vrijedna svojstva otpada i sekundarne sirovine (reciklaža i sekundarna uporaba), omogućiti dvojeveno sakupljanje sekundarnih sirovina i biootpada putem reciklažnih dvorišta i zelenih otoka,
- sigurno odlagati otpad koji se ne može koristiti na predviđenoj lokaciji županijskog centra za gospodarenje otpadom.

Općina osigurava provođenje mjera za postupanje s komunalnim otpadom. Komunalni otpad je otpad iz kućanstava, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, a koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima.

Prilikom postupanja s komunalnim otpadom mora se iz njega izdvojiti opasni otpad.

Na području Općine potrebno je sanirati postojeće divlje odlagalište otpada sukladno potrebnoj Studiji utjecaja na okoliš. Prostornim planom Brodsko-posavske županije predviđeno je svođenje broja divljih odlagališta na jedno po općini, a u konačnici postojala bi samo regionalna odlagališta. Istim planom određeno je i formiranje reciklažnog dvorišta u svakom naselju spodručja Županije.

Područje Općine Velika Kopanica pripada IV. gravitacijskoj zoni unutar koje je potrebno odrediti lokaciju buduće pretovarne stanice. Gravitacijske zone određene su Prostornim planom Brodsko - posavske županije. Na prostoru općina Velika Kopanica je lokacija jednog od regionalnih odlagališta planiranih u PPŽ Brodsko-posavske. Pretovarna stanica je građevina za privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog transportu prema Županijskom centru gospodarenja otpadom.

Na području Općine Velika Kopanica potrebno je formirati reciklažno dvorište, iz kojeg bi se prikupljeni otpad slao na određenu lokaciju pretovarne stanice. Osnovna koncepcija zbrinjavanja otpada na općinskoj razini slijedom navedenog obuhvaća određivanje lokacije odlagališta komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta unutar građevinskih područja sva četiri naselja kao i nadalje kontinuirano uklanjanje (saniranje) povremenih divljih odlagališta. Reciklažno dvorište namijenjeno je razvrstavanju i privremenom skladištenju otpada.

Općinskim prostornim planom određuje se lokacija odlagališta komunalnog otpada na lokaciji "Grbavica" ukupne veličine 7,1 ha. Ovo odlagalište je i jedno od potencijalnih lokacija smještaja regionalnog odlagališta, u sklopu kojeg je moguće odlaganje inertnog i komunalnog otpada, izgradnja građevina za obradu neopasnog tehnološkog otpada te građevina za biološku i tehničku obradu otpada kao i izgradnju sabirnog mjesta opasnog otpada.

Zemljište koje se ovim Planom rezervira za potrebe odlaganja otpada može biti (do trenutka realizacije odlagališta) korišteno u sadašnje svrhe, u svrhu poljoprivrede i sl., ali na njemu ne mogu biti izvedeni objekti ili zahvati koji bi onemogućili njegovo aktiviranje kao odlagališta otpada. U naravi, otpad se može i nadalje odvoziti na odlagališta van područja Općine.

Unutar građevinskog područja naselja Velika Kopanica definirane namjene gospodarske – proizvodne planira se formiranje po jednog reciklažnog dvorišta na zasebnoj čestici, veličine određene projektnom dokumentacijom. Reciklažno dvorište omogućava prihvrat sekundarnih sirovina (metali, papir, staklo, plastika, krupni otpad). Reciklažno dvorište se mora ograditi te koristiti na način da se njegovim korištenjem ne ugrožava ili onemogućava korištenje susjednih građevnih čestica. Do uspostavljanja planirane lokacije reciklažnog dvorišta koristiti će se postojeći sustav odlaganja otpada.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom propisana je obveza izrade Plana gospodarenja otpadom za područje Općine Velika Kopanica. Navedeni dokument treba izraditi u skladu s važećim Planom i programom zaštite okoliša Brodsko- posavske županije te Planom gospodarenja otpadom Brodsko- posavske županije. Biorazgradivi otpad treba, što je više moguće, izdvojiti iz komunalnog i rješavati ga lokalno po domaćinstvima.

Postupanje sa životinjskim lešinama mora biti u skladu s "Pravilnikom o načinima postupanja sa životinjskim lešinama i otpadom životinjskog podrijetla te o njihovom uništavanju (NN, 119/03.), tj. sav otpad tog tipa mora biti ustupljen registriranom skupljaču životinjskog otpada.

3.10. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

3.10.1. Mjere zaštite voda

Na području Općine utvrđeni su vodotoci II. kategorije.

Niti jedna nova namjena u prostoru ne smije utjecati na postojeće stanje kvalitete voda ili smanjiti kvalitetu voda na vodotocima II.kategorije. Kvaliteta vode vodotoka i kanala je pod utjecajem: voda koje se nakon oborina slijevaju s oraničnih površina na kojima se pak primjenjuju pesticidi, mineralna i organska gnojiva, kao i ostale agrotehničke mjere, zatim otpadnih i ostalih voda koje mogu biti zagađene te konačno otpadnih voda naselja, koja svoje otpadne vode, najčešće, bez prethodne obrade upuštaju u vodotoke.

Na području Općine Velika Kopanica nalazi se vodozaštitno područje 3. kategorije te zona preventivne zaštite. Za navedena područja primjenjuju se ograničenja planirane izgradnje u skladu sa uvjetima iz važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Za sve postojeće i planirane zahvate i djelatnosti unutar zona sanitarne zaštite izvorišta koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta moraju se primjeniti odredbe istog, odnosno svih budućih zakonskih i podzakonskih akata te odluka vezanih za vodozaštitne zone. Potencijalne lokacije takvih zahvata prikazane u ovom Planu nisu konačne i dozvoljene ukoliko ne udovoljavaju navedenom uvjetu.

Generalno, zaštita voda treba se provoditi uz uvažavanje slijedećih principa:

~~— Treba sačuvati vode koje su još čiste;~~

~~— Treba sanirati ili ukloniti zagađenja uslijed kojih dolazi do ugrožavanja ili zagađivanja vode za piće na postojećim izvorištima voda za opskrbu vodom;~~

~~— Poljoprivrednu proizvodnju u zaštitnim sanitarnim zonama izvorišta vode za piće treba prilagoditi uvjetima zaštite radi smanjenja prevelike količine nitrata u pitkoj vodi i to na način da se uvede kontrola upotrebe količine i vrsta zaštitnih sredstava, što je ujedno jedan od preduvjeta za orijentaciju na proizvodnju zdrave hrane (prioritetno unutar zaštitnih zona vodocrpilišta);~~

~~- Upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja (pesticida, te umjetnih organskih i mineralnih gnojiva na svim ostalim poljoprivrednim površinama treba racionalizirati na način da se uz najmanju upotrebu postignu traženi učinci te je potrebno uvesti nadzor nad njihovim korištenjem.~~

~~— Treba spriječiti nastajanje zagađenja na malim vodotocima, gdje uslijed moguće koncentracije zagađenja i ograničenog kapaciteta prijemnika, potrebne mjere zaštite prelaze tehničke ili ekonomske mogućnosti.~~

~~- Započeti s rješavanjem odvodnje u naseljima Općine i to prioritetno izgraditi odvodni sustav u naselju V. Kopanica, a zatim i u ostalim naseljima Općine, a prema Odredbama za provođenje ovog Plana.~~

~~- Treba planirati objekte tako da se tijekom njihove izvedbe i korištenja spriječi zagađivanje podzemnih vodotoka anorganskim tvarima, naftom i kanalizacijskim vodama. uklanjati izvore zagađivanja voda, sprječavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastajanja;~~

~~— Hitno (što je moguće prije) treba riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda gospodarskih subjekata (identifikacija zagađivača, njihovo uklanjanje ili provođenje zaštitnih mjera s naglaskom na dugoročno rješavanje problema izgradnjom uređaja za prethodno čišćenje otpadnih voda i/ili uvođenjem "čiste" tehnologije u proizvodne procese);~~

~~- Gospodarski subjekti (razni servisi i industrijski pogoni) priključeni na sustav javne odvodnje obvezatno moraju, primjereno tehnološkim procesima proizvodnje, kvalitetu otpadnih voda dovesti na razinu podobnu za upuštanje u odvodni sustav. Ovo pak podrazumijeva izradu uređaja za prethodno čišćenje otpadnih voda svugdje gdje izlazne otpadne vode ne odgovaraju traženoj kvaliteti;~~

~~- Potrebno je razmotriti mogućnost upotrebe mulja u poljoprivredi, cvjećarstvu i šumarstvu u sklopu programa zbrinjavanja mulja sa uređaja za čišćenje.~~

~~- Potrebno je provesti sanitarnu zaštitu izvorišta koja se koriste u vodoopskrbi.~~

~~- Potrebno je zabraniti izgradnju gospodarskih objekata koji ispuštaju štetne i opasne tvari u slijevnim područjima izvorišta.~~

- Kvalitetu površinskih i podzemnih voda kakvoće vode na vodotocima treba stalno kontrolirati kao i kvalitetu efluenta kojima se u vode unose zagađenja.

- Treba zabraniti odlaganje otpada na nesanitarnim odlagalištima ukloniti postojeća divlja odlagališta otpada i spriječiti nastajanje novih.

3.10.2. Mjere zaštite šuma

Zaštita šuma provodi se primjenom Odredbi za provođenje ovog Plana i odnosi se na šumske površine, šuma gospodarske namjene i šuma posebne namjene.

Navedene smjernice i upute temelje se na načelu održivog razvoja, potrajnog gospodarenja, očuvanja stabilnosti šumskog ekosustava, ekološke prihvatljivosti i socijalne odgovornosti.

Ovim Planom maksimalno se štiti obraslo šumsko zemljište na način da se preporuča, važećim pravilnicima i Odredbama za provođenje ovog Plana, dozvoljene zahvate planirati na neobraslom šumskom zemljištu i zemljištu obraslom početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina.

Zahvate ne planirati u sastojinama gospodarskih jednodobnih šuma, sastojine koje su u fazi oplodne sječe, sastojine I i II dobnog razreda, sastojine u kojima je Osnovom ili Programom propisana sanacija ili konverzija. Ukoliko se zahvati planiraju na navedenim područjima, treba nastojati da se zahvati izvode u dijelovima površina navedenih sastojina koji su lošije kvalitete, slabijeg zdravstvenog stanja, smanjenog obrasta, sastojine lošijeg i smanjenog prirasta (manjeg od 2%), sastojine slabije drvne zalihe (manje od 300 m³/ha). Prilikom planiranja zahvata treba izbjegavati usitnjavanje površina obraslih šumom na manje od 1000 m² u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava.

Pri planiranju budućih infrastrukturnih i vodnogospodarskih sustava potrebno je izvršiti valorizaciju staništa divljih životinja kroz formirana lovišta kako se ne bi ugrozila slobodna migracija divljači karakterističnih za ovo područje te ne bi umanjio bonitet lovišta ispod 1000ha na kontinentu odnosno više od 20% površine lovišta ili lovne produktivne površine.

U cilju zadržavanja površina pod šumom potrebno je spriječiti širenje poljoprivrednih i drugih površina na štetu šuma. Iznimno, u slučaju gradnje infrastrukture i sl., kada se na ekonomski i društveno opravdan način ne može izbjeći zahvaćanje šuma, bilo bi svrhovito osigurati zamjensku površinu i pošumiti je.

U svrhu očuvanja i unapređenja šumskog fonda u privatnim šumama poželjno je korištenje postojećih Osnova gospodarenja državnim šumama za okolne privatne šume.

Poželjno je pošumljavati, odnosno vršiti prenamjenu zemljišta u šumska na zaštitnim zonama izvorišta za piće, koridorima brzih cesta, nekvalitetnom poljoprivrednom zemljištu, predjelima uz vodotoke i sl.

3.10.3. Mjere zaštite tla

Brojni su čimbenici koji utječu na onečišćenje tla, no najčešće su to ljudske aktivnosti (poljoprivreda, gospodarstvo, neprimjereno gospodarenje vodama i otpadom).

Zaštita tla od onečišćivanja mora se provoditi u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane; te zaštite zdravlja ljudi, životinja i biljnosvijeta.

Pri promatranju tla možemo ga ih promatrati kao čimbenika zaštite i kao čimbenika kojeg se štiti od

onečišćenja.

U smislu zaštite, tla imaju sljedeće funkcije:

Prirodne:

- životna osnova i životni prostor za ljude, biljke, životinje i organizme u tlu;
- sastavni dio prirodnog potencijala, osobito sa svojim sudjelovanjem u kružnim tokovima vode i hranjivih tvari;
- razgradnje, filtera, rezerve i pretvorbe tvari;

Funkcija arhiva prirodne i kulturne povijesti;

Gospodarske funkcije:

- ležište sirovina,
- površina za naseljavanje i rekreaciju;
- za biljnu proizvodnju;
- za ostale načine gospodarskog i javnog korištenja, promet, opskrbu i odvodnju.

Kod utjecaja na tlo potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati oštećenje njegovih prirodnih funkcija, te njegovih funkcija arhiviranja prirodne i kulturne povijesti. Funkcije tla potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati mjerama koje su usmjerene poglavito na korištenje tla primjereno staništu, smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla kao i smanjenje unošenja tvari.

Smanjivanje trošenja površina tla potrebno je osigurati usmjeravanjem razvoja naselja, prioritetno na postojeće dijelove (stručno "zgušćivanje" naseljenosti uz poboljšanje stambenog okruženja, očuvanje sadržaja unutar općina i obnova zgrada i objekata, prenamjena površina korištenih za industriju, obrt,..) i ograničavanjem rasta naselja na novim površinama.

Potrebno je poticati jačanje ekološkog odnosno biološkog poljodjelstva, kao i sve aktivnosti radi zaštite tla i ekološki usmjerenog korištenja tla.

Nesanitarna odlagališta otpada potrebno je sanirati, a površine koje se više ne koriste (npr. odlagališta otpada, klizišta) potrebno je ponovo obrađivati (rekultivirati).

Zaštitu od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je provoditi odgovarajućim poljoprivrednim i šumarskim postupcima specifičnim za pojedine regije ("Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse"), a površine oštećene erozijom i klizanjem potrebno je što je više moguće obnoviti.

Potrebno je u poljodjelskoj proizvodnji ograničiti upotrebu umjetnih gnojiva i kemijskih sredstava za zaštitu bilja.

Na prostorima gdje komasacija nije provedena ili je provedena davno komasacija ili rekomasacija kao mjera poboljšanja uvjeta korištenja tla treba se provesti makar i u formi "suhe komasacije".

Neobrađene površine treba urediti izvođenjem melioracijskih zahvata, zaštitom od štetnog djelovanja voda i drugim mjerama poboljšanja.

Ugrožene poljoprivredne površine, a osobito visoko vrijedno poljoprivredno zemljište treba zaštititi od poplavnih i drugih suvišnih voda i bujica, a trend smanjenja poljoprivrednih površina uzrokovan širenjem naselja, izgradnjom prometnica i ostale infrastrukture zaustaviti.

Zakon zabranjuje se prenamjena u vrijednog obradivog (P1) poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno, a posebice u građevinske svrhe. Preporuča se privođenje namjeni zapuštenih poljoprivrednih površina.

Šumsko zemljište potrebno je pošumiti.

Vrijedno obradivo (P2) poljoprivredno zemljište se ne može koristiti u nepoljoprivredne svrhe osim:

- kad nema niže vrijednoga poljoprivrednog zemljišta,
- kada je utvrđen interes za izgradnju građevina koje se prema posebnim propisima grade izvan građevinskog područja (izgradnja prometne, energetske i ostale infrastrukture, osnivanja i proširivanja groblja, odlaganja otpada, ako za to ne postoje drugi pogodni prostori, izgradnje građevina za obranu od poplave, odvodnjavanje i navodnjavanje, uređivanje bujica i zaštita voda od zagađivanja),
- pri gradnji gospodarskih građevina namijenjenih isključivo za poljoprivrednu djelatnost i preradu poljoprivrednih proizvoda.

3.10.43. Mjere zaštite zraka

Donošenjem Zakona o zaštiti zraka 1995. godine, Republika Hrvatska se opredijelila za sustavni pristup rješavanju problema zaštite zraka. Općina u okviru samoupravnog djelokruga uspostavlja područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka na svom području. Predstavničko tijelo Općine određuje lokacije postaja u područnoj mreži i donosi program mjerenja kakvoće zraka i osigurava uvjete njegove provedbe. Podaci kakvoće zraka iz područne mreže su javni i objavljuju se jednom godišnje u službenom glasniku.

Utvrđuju se sljedeće prioritetne mjere za sprječavanje onečišćenja zraka:

- moguće izvore onečišćavanja zraka treba ispravno locirati u prostoru u odnosu na stambene i sl. zone uzimajući osobito u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova, te udaljenost od naseljenih područja,
- potrebno je izvršiti istraživanja o osobinama, smjeru i intenzitetu vjetrova na području Županije,
- u postojećim neodgovarajuće lociranim industrijskim zonama treba izbjegavati sadržaje koji onečišćuju zrak, a ako to nije moguće onda poduzimati zaštitne mjere ugradnjom uređaja za pročišćavanje zraka,
- oko postojećih i planiranih izvora onečišćavanja zraka (farme, gospodarski kompleksi, frekventni prometni pravci) potrebno je podizati, odnosno planirati podizanje zaštitnog zelenila,
- potrebno je nastaviti aktivnosti vezane uz plinifikaciju,
- potrebno je sanirati postojeća neuređena odlagališta otpada,
- potrebno je na županijskoj i lokalnim razinama uspostaviti područne mreže za praćenje kakvoće zraka,
- potrebno je intenzivirati aktivnosti vezane uz rješavanje (saniranje) negativnog utjecaja postojećih izvora onečišćavanja zraka na okoliš, te prirodnu i graditeljsku baštinu (osobito kad su u pitanju stočne farme).

3.10.54. Mjere zaštite od buke

Područje Općine Velika Kopanica nije posebno ugroženo povećanom razinom buke. Područje više ugroženosti bukom je uz koridore autoceste i magistralne željezničke pruge odnosno frekventnije državne i županijskih cesta. Do sada nije vršeno mjerenje buke. Uz područja navedenih prometnih koridora treba provoditi mjere za smanjenje razine buke (bukobrani, zeleni pojasevi i dr.) do razine određene odredbama posebnih propisa.

Obveza Investitora budućih objekata unutar obuhvata Plana, a koji se nalaze u blizini trase autocesta, je planiranje i izgradnja zidova za zaštitu od buke ukoliko se pokaže potreba za izvođenjem istih, sukladno Zakonu o zaštiti od buke i Zakonu o cestama.

Provođenje mjera za zaštitu zraka (unaprjeđenje gradske mreže prometnica, izgradnja obilaznica naselja, hortikulturne mjere) smanjiti će i utjecaj buke posebice od prometa.

Sukladno Zakonu o zaštiti od buke, Općina je dužna osigurati izradu karte buke za utvrđivanje i praćenje razine buke.

U planovima užeg područja (UPU, DPU) potrebno je odrediti predviđene razine buke, koje ne smiju prijeći najviše zakonom predviđene razine.

Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave odredio je najviše dopuštene razine buke u boravišnim prostorijama kako stambene tako i ostalih namjena, a također i najviše dopuštene razine buke na vanjskim prostorima.

Objekte i postrojenja koji su izvor prekomjerne buke potrebno je planirati na dovoljno udaljenim lokacijama od naselja, stambenih i rekreacijskih zona.

3.11. MJERE POSEBNE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD RATNIH OPASNOSTI

3.11.1. Zaštita od požara i eksplozije

S obzirom na gustoću izgrađenosti, požarno opterećenje i međusobnu udaljenost građevina zaštitu od požara provoditi prema kriterijima utvrđenim propisima, pravilnicima i normativima.

Zaštita od požara stambenih, javnih, poslovnih, gospodarskih i infrastrukturnih građevina kao i zaštita od eksplozija provodi se tijekom projektiranja primjenom zakona i propisa, kao i prihvaćenih normi iz oblasti zaštite od požara i eksplozija, uključivo pravila struke.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni pristup prema posebnom propisu, *Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe.*

Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se, ukoliko ne postoji, predvidjeti da vanjska hidrantska mreža za gašenje požara bude određena prema posebnom propisu, *Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara.*

Prilikom prometa, skladištenja ili držanja zapaljivih tekućina i/ili plinova glede sigurnosnih udaljenosti primjeniti odredbe *Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima* te *Pravilnika o zapaljivim tekućinama i Pravilnika o ukapljenom naftnom plinu.*

3.11.2. Zone ugroženosti i sklanjanje stanovništva

Sklanjanje stanovništva osigurano je određivanjem potrebe izgradnje skloništa osnovne i dopunske zaštite, te prilagođavanjem prigodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju

sklanjanja ljudi:

Sklanjanjem na manje ugrožena mjesta smatra se premještanje ljudi i materijalnih dobara u neposrednu blizinu boravka, s tim da se po prestanku opasnosti vraćaju u mjesto rada odnosno stanovanja.

Posebne mjere zaštite osiguravaju se temeljem posebnih propisa kojima su utvrđeni kriteriji za gradnju skloništa i drugih građevina za sklanjanje stanovništva kao i mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora. Pravilnik o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (Narodne novine 2/91) razvrstava naselja prema stupnju ugroženosti u 4 stupnja ugroženosti, ovisno o broju stanovnika naselja, određenim funkcijama, te geopolitičkom položaju.

Prema navedenom Pravilniku u općini Velika Kopanica, naselje Velika Kopanica pripada u 4. stupanj ugroženosti. U naseljenim mjestima 4. stupnja ugroženosti treba na cijelom području planirati zaštitu stanovništva u zaklonima.

Područje Općine Velika Kopanica ima ukupno 5 naselja s ukupno 3.308 stanovnika (statistika 2011. godine), a potreba gradnje skloništa i zaklona utvrđuje se dokumentom *Procjena ugroženosti i planovi zaštite i spašavanja* koje donosi Općinsko vijeće. Ostala naselja općine ne pripadaju niti jednoj kategoriji ugroženosti (jer niti jedno naselje ne prelazi minimalni broj od 2.000 stanovnika), te nije obvezna izvedba skloništa, niti zaklona za sklanjanje stanovništva. Navedeni dokument nakon donošenja postaje sastavni dio Prostornog plana uređenja Općine Velika Kopanica.

3.11.3. Zaštita od elementarnih nepogoda

Na području Općine utvrđen je VII° MCS. Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima.

Rekonstruiranje postojećih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje će se uvjetovati ojačavanjem konstrukcije na djelovanje potresa.

Zaštita od poplava će se provoditi u skladu sa *Zakonom o vodama* te *Državnim i Županijskim planom obrane od poplava*.

Prostornim planom Brodsko- posavske županije područje Općine utvrđeno je kao poplavno područje te se izgradnja regulira Odredbama ovog Plana, uz suglasnost nadležnih tijela.

3.12. INTERESI OBRANE

Na području Općine nema građevina posebne namjene, niti posebni zahtjeva obrane.